

VERSLAG VAN HET SESSIEDEBAT VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 28 NOVEMBER 2019

Onderwerp: Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen

Voorzitter: dhr. P.C.I. Meijer

De leden: dhr. M. Achterbergh-Copier, dhr. P.J. de Baat, mw. M.E. Ballieux-Hamel, dhr. E. Boscher, dhr. M.W. van Dijk, mw. N.M. Elfers, dhr. A. Elzakalai, dhr. E. Hagemeijer, dhr. H.G.J. Heimerikx (vanaf 21.08 uur), mw. G.D.W. van 't Hull-Bettink (vanaf 21.07 uur), mw. R.F. Hussain, dhr. C. el Idrissi, mw. D. Kerkhoff (vanaf 21.02 uur), mw. K. Kliphuis (vanaf 21.03 uur), mw. G. Knikker, dhr. H.C.M. Koning, mw. A.P. Maat, mw. C.F.M. van der Meij (vanaf 21.18 uur), dhr. J.G. Rip (vanaf 21.15 uur), dhr. A. Salhi, dhr. J.J. Schaap (vanaf 21.02 uur), dhr. P.J.M. Schouten, dhr. H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, dhr. E. Vermeulen, mw. I.C. Vink-Albrecht, (vanaf 20.59 uur), dhr. J.P.H. de Vries

Griffier: dhr. P. van Heesewijk

Portefeuillehouders: mw. W. Booij-van Eck, dhr. J.N.J. Nobel, mw. M.L. Sedee-Schuitemaker (vanaf 20.33 uur), mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: dhr. P. Bronstring (St. Jong Leren), dhr. R. Smink (Hoofdvaart College)

De VOORZITTER: Dames en heren, het is 20.00 uur geweest. Als u uw plaatsen in wilt nemen, heel graag. We gaan het vanavond hebben over de Actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen. Er was wat onduidelijkheid want er waren meerdere stukken. Ik begrijp dat er meerdere partijen zijn die de totale spreektijd aan elkaar hebben toegevoegd, maar ik wil gewoon het debat maar lekker aangaan met elkaar en dan zien we wel hoe het verder loopt. Volgens mij komt dat prima in orde.

We hebben twee insprekers die ik graag het woord wil geven, ten eerste de heer Smink, de directeur van het Hoofdvaart College in Hoofddorp. Welkom, mijnheer Smink. U heeft vijf minuten de tijd om de raad toe te spreken en als u daarna nog even blijft staan krijgt u misschien nog wat vragen van mijn collega's in de zaal.

De heer SMINK: Geachte dames en heren, mijn naam is Ronald Smink. Ik ben directeur van het Hoofdvaart College, de school voor breed vmbo-onderwijs en van het ISK Haarlemmermeer, de school voor nieuwkomersonderwijs. Ik ben blij dat ik de gelegenheid heb gekregen om in te spreken bij uw vergadering. Ik spreek ook namens praktijkschool De Linie die samen met mijn school deel uitmaakt van de Dunamare onderwijsgroep.

Op het Hoofdvaart College en praktijkschool De Linie is het personeel in december 2017 getraakteerd op gebak. Het IHP is toen door uw raad goedgekeurd. Belangrijk onderdeel daarvan was het realiseren van nieuwbouw voor beide genoemde scholen op een locatie in onze gemeente. Na jaren knokken konden de scholen eindelijk beginnen met het maken van een programma van eisen voor het nieuwe schoolgebouw en kwam er een stroom aan energie los.

Waarom zeg ik 'eindelijk'? Omdat al veel eerder was vastgesteld dat het gebouw van De Linie veel te klein was en uitbreiding op die plek niet mogelijk is, en vooral dat het beroepsonderwijs op het Hoofdvaart College totaal niet tot zijn recht kwam omdat het gebouw daar niet heel geschikt voor is. Het gebouw is eigenlijk een klimatologische ramp, een ramp om in te werken en te leren.

Leerlingen in het vmbo krijgen naast theoretische vakken ook beroepsgerichte vakken. Hiervoor is een gebouw nodig waarin de beroepsomgeving herkenbaar is en waar de praktijkonderdelen aangeboden kunnen worden. Zoals bekend gebruikt het Hoofdvaart College op dit moment het oude gebouw van het Haarlemmermeer Lyceum. Dit gebouw is lang geleden gebouwd als school voor het algemeen vormend onderwijs. We kunnen in dit gebouw niet volledig rechtdoen aan de eisen die worden gesteld aan het moderne vmbo-onderwijs.

Het vmbo in Nederland heeft het niet gemakkelijk. Met de afname van leerlingen tot gevolg. De schoolomgeving en het schoolgebouw met zijn voorzieningen zijn voor toekomstige leerlingen en ouders een belangrijke factor in het keuzeprocess. De scholen waar aansprekend onderwijs in een moderne omgeving geboden kan worden, hebben een grote plus. De vijf vmbo-scholen in en om de Haarlemmermeer, beschikken over zo'n up-to-date gebouw. Het is, om als school te overleven, hoogstnoodzakelijk dat wij zo'n gebouw ook krijgen. Het Hoofdvaart College moet een aantrekkelijke school blijven.

We zijn ondertussen twee jaar verder. Twee weken geleden hebben we gelukkig opnieuw kunnen trakteren omdat in nauwe samenwerking met de gemeente eindelijk een locatie gevonden is voor de bouw van ons nieuwe schoolgebouw. We zijn zeer blij met de aangewezen kavel en kunnen zo snel als mogelijk starten. We moeten starten met de voorbereiding van de bouw en we zijn er klaar voor en willen samen met de gemeente bouwen aan een mooie en aansprekende school waar leerlingen in Haarlemmermeer recht op hebben. We hebben in de polder praktijkschool en vmbo nodig om de economie draaiend te houden.

Namens alle leerlingen, ouders en medewerkers doe ik een dringend beroep op u om het benodigde krediet te autoriseren. Ik dank u voor uw aandacht.

De VOORZITTER: Ik dank u, keurig binnen de tijd. Ik kijk even naar de raad of er nog vragen zijn. Mevrouw Maat van het CDA.

Mevrouw MAAT: Dank u wel voorzitter, en dank u wel voor het inspreken. Als we nu besluiten akkoord te gaan met dit voorstel, voldoet dat dan nu aan al uw eisen?

De VOORZITTER: De heer Smink.

De heer SMINK: Ja, dat denk ik wel. Natuurlijk moeten we het gebouw nog neerzetten en uiteindelijk zal het gebouw nodig zijn om het onderwijs te verzorgen, maar als jullie als raad nu instemmen, kan dat onderwijs zijn gang gaan. Dan kan het onderwijs starten. Dus het antwoord is ja.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Smink. Zijn er nog meer vragen? Dat is niet het geval, dan dank ik u voor uw tijd en aanwezigheid en dan vraag ik de heer Bronstring naar voren van het College van Bestuur van Jong Leren. Ook voor u geldt dat u vijf minuten spreektijd krijgt en als u daarna even wilt blijven staan, krijgt u eventueel nog vragen van mijn collega's. Gaat uw gang.

De heer BRONSTRING: Dank u wel. Geachte voorzitter, leden van de raad, college leden en andere aanwezigen. Mijn naam is Paul Bronstring, bestuurder van de Stichting Jong Leren en ik spreek hier mede namens mijn collega's van de andere schoolbesturen.

Vanavond bespreekt u de actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen. Daarmee samenhangend staan ook het verhuurbeleid Integrale Kind- en Ontwikkelcentra en een tweetal kredietaanvragen onderwijshuisvesting op uw agenda. De kredietaanvraag van het Hoofdvaart College is net toegelicht.

In 2014 kwamen schoolbesturen en gemeente voor het eerst bij elkaar om een langetermijnvisie op onderwijshuisvesting te ontwikkelen. Dat resulteerde destijds in het Akkoord van Kamerik en vervolgens in 2017 tot een eerste versie van het IHP. We zijn nu vijf jaar verder en voor u ligt nu de

actualisatie van het IHP. De afgelopen vijf jaar hebben zich gekenmerkt door hechte samenwerking tussen de gemeente en de schoolbesturen, in het besef dat we samen verantwoordelijk zijn voor goede toekomstbestendige huisvesting voor onze scholen, in het belang van de Haarlemmermeerse kinderen.

Haarlemmermeer was daarmee een trendsetter in Nederland, als een van de eerste gemeenten waar het gezamenlijke uitgangspunt de total cost of ownership (TCO) is en schoolbesturen mede verantwoordelijkheid nemen voor de financiering van huisvesting.

Voortschrijdend inzicht en maatschappelijke ontwikkelingen hebben geleid tot een steeds nadrukkelijker behoefte aan huisvesting waar onderwijs en opvang naadloos kunnen samengaan en samenwerken. Daarvoor is het van het grootste belang dat beide fysiek aan elkaar zijn gekoppeld. Dan ontstaat er een organisatie die door kinderen en ouders ervaren wordt als een eenheid. Er is sprake van een voor kinderen zo belangrijke eenduidige pedagogische visie met een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn. Alleen zo kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Dat is wat onze maatschappij broodnodig heeft.

Waarom is het geformuleerde huurbeleid hiervoor zo belangrijk? Dat huurbeleid maakt een integraal gebouw mogelijk. Een gebouw dat is als die samenwerking en die samenwerking nog verder intensificeert. Dat leidt tot een integraal gebouw dat door kinderen als hun thuis wordt ervaren. Een gebouw dat niet alleen onderlinge samenwerking en uitwisseling van personeel faciliteert, maar ook als meerwaarde heeft dat ruimten optimaal en meervoudig gebruikt kunnen worden. Het leidt ook tot minder kindbewegingen; geen busjes meer die 's morgens de kinderen van opvang naar school en 's middags weer van school naar opvang moeten brengen.

Ik weet uit ervaring dat zonder een dergelijk huurbeleid een opvangorganisatie altijd een fysieke scheiding tussen onderwijs en opvang zal willen, zij moeten dan immers zelf investeren in huisvesting met alle vraagstukken die daarbij horen. Bij de realisatie van een dergelijk gebouw zijn dan allerlei ingewikkelde constructies noodzakelijk met betrekking tot onder andere eigendomsrechten en financiering enzovoorts. Kinderopvangorganisaties zullen in dat geval natuurlijk de voorkeur geven aan eigen huisvesting. Het nu voorliggende huurbeleid ondervangt die gekunstelde constructies omdat er dan sprake zal zijn van een eigenaar: de gemeente. De gemeente is immers ook altijd economisch eigenaar van het schoolgebouw.

Is het nu zo dat bij elke school maar ruimte voor opvang gerealiseerd zal worden? Zeker niet, er is een tiental voorwaarden geformuleerd waaraan de samenwerking moet voldoen. Die gaan uit van een intensieve integratie. En om voor dit beleid in aanmerking te kunnen komen, ligt de lat op grote hoogte, en terecht. Maar de kinderen van Haarlemmermeer zijn het waard. Ze hebben recht op zo goed mogelijk omstandigheden waarin ze zich optimaal kunnen ontplooiën.

Tot slot staan er nog twee kredietaanvragen op uw agenda waarbij ik me dan even beperk tot die van Community School De Kameleon. De renovatie en gedeeltelijke nieuwbouw van deze school is een mooi voorbeeld van de in het IHP genoemde samenwerking en TCO. Daarnaast dragen we met dit project bij aan de gemeentelijke duurzame ambitie. Het is voor Haarlemmermeer een pilot om te ervaren wat duurzame scholen bouwen voor uitdagingen en kansen biedt. Het is een prachtig project en we zijn ontzettend blij dat het nu op de agenda staat. De school is nu gehuisvest in twee afzonderlijke gebouwen waarvan er een in zeer slechte staat verkeert. Kinderen, leerkrachten en ouders kijken reikhalzend uit naar de nieuwe huisvesting. Mede namens hen doe ik een dringend beroep op u om in te stemmen met de kredietaanvraag. Hartelijk dank.

De VOORZITTER: Dank u vriendelijk, ook keurig binnen de tijd. Ik kijk even naar de raad of er vragen zijn, mijnheer Elzakalai van de VVD.

De heer ELZAKALAI: Dank u wel voorzitter, en dank u wel voor het inspreken. Ik werd getriggerd door een citaat van u, namelijk dat voor de kinderen, en dan met name de jonge kinderen die nog niet naar school gaan, 'de omstandigheden zo goed mogelijk moeten zijn om zich te ontplooiën'. Toen was u

warm pleitbezorger voor het feit dat het aan elkaar gekoppeld moet worden. Mijn vraag is: vindt u dat nu onvoldoende in de gemeente?

De heer BRONSTRING: Ik vind dat waar opvang en onderwijs zo optimaal mogelijk samenwerken en ook door kinderen en ouders in zo'n situatie als een eenheid worden ervaren, en er ook sprake is van een eenduidige pedagogische visie en eenduidige aanpak van kinderen, dat een plus is en dat dat beter is dan nu het geval is, dat bij veel van mijn scholen aan het eind van de dag een aantal busjes klaar staan die kinderen laten uitwaaiëren over verschillende kinderopvanglocaties waar ze in een andere omgeving maar vaak ook in een andere aanpak terechtkomen. En op het moment dat je samen in een organisatie zit, als u het huurbeleid ziet, en de voorwaarden die daarin geformuleerd zijn, gaat het ook om het als een organisatie opereren, dat er een leidinggevende is, dat het echt samensmelt tot een organisatie. Dan ben je ook veel beter in staat om dagarrangementen te bieden.

De VOORZITTER: Dank u wel.

De heer ELZAKALAI: Ik hoef natuurlijk niet met de inspreker in discussie maar ik wil toch graag antwoord op mijn vraag: vindt u het nu het huidige beleid onvoldoende?

De heer BRONSTRING: Ik vind dat niet optimaal. Er zijn natuurlijk situaties waarvan je zegt 'daar kunnen we tevreden over zijn', maar ik ken ook situaties, ook uit mijn eigen ervaring, waar het verschil tussen opvang en onderwijs en ook de afstand zodanig groot is dat dat echt niet goed is voor kinderen.

De VOORZITTER: Dank u wel. tot zover. Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter, eigenlijk voortbordurend op wat mijnheer Elzakalai zojuist zei, heb ik nog een vraag. Die had ik ook bij het lezen van de stukken. Is het niet ontzettend ingewikkeld om bijvoorbeeld met een commerciële partij en een schoolbestuur een directie te vormen? Heeft u daar ervaring mee en kunt u daar iets over vertellen?

De heer BRONSTRING: Ja, daar heb ik inmiddels ervaring mee en dat is ook in een situatie zoals waar ik hier op duid. Daar is nog geen sprake van dat er een eigenaar van het gebouw is dus dat levert enorm veel organisatie en strubbelingen op. Maar daar hebben we wel met de kinderopvangorganisaties afgesproken dat er een directeur voor zowel opvang als onderwijs is en dat het team samenwerkt en je merkt nu al dat dat ook voor kinderen een veel betere situatie is.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Knikker, D66.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. Dank voor het inspreken, mijnheer Bronstring. Ik heb een vraagje. U heeft het over De Kameleon die we als pilot zien, waar we als gemeente heel hecht samenwerken om ook vanuit de TCO-gedachte te werken. U zegt 'ik zie daar kansen en uitdagingen'. Kunt u van allebei iets noemen waarvan u zegt 'dat zien we als schoolbestuur echt als een kans, maar ook als een grote uitdaging als het komt tot deze samenwerking vanuit TCO'?

De heer BRONSTRING: De Kameleon is in die zin een pilot dat het ook echt een Community School is die ook heel veel verbindingen heeft met organisaties die in de wijk actief zijn; er zijn koffieochtenden voor moeders uit de wijk, die vaak een lichte taalachterstand hebben waar we ze mee helpen, dat is al een, en we gaan daar heel nauw samenwerken met een kinderopvangorganisatie. Aan de andere kant gaat het er, als we het over een pilot hebben, omdat dit een school is die optimaal duurzaam ontwikkeld zal worden en waar we samen met de gemeente al meer dan een jaar ook bezig

zijn te kijken hoe we dat nu het beste kunnen doen. Zoals u weet, is de school een van de elf projecten in Nederland die een subsidie hebben gekregen van € 350.000,00 in het kader van aardgasvrije en frisse scholen. Dus ook in die zin is het een voorbeeldproject en niet alleen voor Haarlemmermeer, maar ook voor andere gemeenten.

De VOORZITTER: Helder, dank u wel. Nog vragen? Mijnheer Vermeulen van Forza!

De heer VERMEULEN: Dank u voorzitter, ik moet u bekennen dat ik van de manier waarop u schetst dat u de integratie tussen enerzijds de kinderopvang en anderzijds het onderwijs wilt hebben, een heel klein beetje de kriebels krijg. Ik heb het gevoel dat dat ouders keuzevrijheid ontnemt en dat we als gemeente toch via de achterdeur aan het concurreren zijn met marktpartijen die elders zijn. Want de door u zo verfoeide busjes gaan we dan actief beconcurreren, terwijl er heel veel ouders heel tevreden zijn over hun kinderopvang en heel veel mensen al jarenlang met veel inzet die diensten leveren.

De VOORZITTER: Wat is uw vraag, mijnheer Vermeulen?

De heer VERMEULEN: Mijn vraag is: bent u het met mij eens dat we op deze manier die langzaam maar zeker de markt uitdrukken?

De heer BRONSTRING: Nee, dat ben ik niet met u eens want het raakt ook niet de keuzevrijheid van ouders. Ouders blijven vrij in hun keuze of ze kiezen voor de opvangorganisatie die bij de school aangesloten is of een andere. Scholen hebben nu over het algemeen een samenwerking met een aantal kinderopvangorganisaties, maar er zijn er veel meer dan waar de school vaak een samenwerking mee heeft en ouders kiezen daar steeds vrij in. Ik zie dat ook bij het voorbeeld waar mevrouw Ballieux net ook naar vroeg, dat voorbeeld dat ik noemde, daar hebben we een situatie zoals hier voorgesteld, die door dat huurbeleid mogelijk gemaakt zou worden, maar er zijn nog steeds ouders die, soms vanuit historie, soms vanuit ervaring voor een andere organisatie kiezen. Dus dat we anderen uit de markt concurreren is niet aan de orde.

De VOORZITTER: Kort graag, mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Nog een vraag, stelt u bij het maken van een keuze voor de opvangorganisatie waar u mee in zee gaat, dat traject ook open voor alle aanbieders?

De heer BRONSTRING: In de situatie waar we met De Kameleon aan de slag gegaan zijn, dat is een school die enige tijd geleden gefuseerd is, zijn we in gesprek gegaan met kinderopvangorganisaties omdat we in het kader van de Community School daar ook ideeën hadden over samenwerking tussen onderwijs en opvang. We hebben we de opvangorganisaties die wij kennen uitgenodigd om met ons dat traject te verkennen en uiteindelijk is er een overgebleven die zei 'wij willen met jullie dat traject in'.

De VOORZITTER: Nee, mijnheer Vermeulen, we gaan geen debat aan met de inspreker. Ik dank u voor uw tijd mijnheer Bronstring. Ik wil het debat graag voortzetten met de raad, de tijd van de sprekers gaat af van uw tweede termijn. De heer Vermeulen van Forza! heeft gevraagd te mogen beginnen en daarna de heer Spijker.

Mevrouw MAAT: Voorzitter, ik heb een punt van orde. Mij kwam net ter ore dat we deze sessie in twee delen gaan doen, klopt dat?

De VOORZITTER: Mevrouw Maat, dank voor uw vraag. Ik heb vooraf gezegd er zijn partijen die hun betoog in een keer hebben geschreven en er zijn er die het in tweeën hebben gedeeld dus we gaan even het debat aan en kijken hoe dat uitkomt. Het was niet helemaal duidelijk, niet bij de griffie en ook niet bij ons. Dus we kijken even hoe het loopt. Mijnheer Vermeulen, aan u het woord.

De heer VERMEULEN: Dank u voorzitter. Ik heb dat in een keer gedaan.

In de actualisatie van het IHP valt te lezen dat tot 2024 de jaarlijkse lasten van onderwijshuisvesting onder het door de raad vastgestelde plafond blijven. We laten de aangekondigde overschrijding na 2024 graag voor de volgende raad. We willen onderwijshuisvesting in gebouwen die leer- en werkprestaties stimuleren. Nogal wiesde. Bij Forza! hebben we overigens altijd gedacht dat het stimuleren van de leer- en werkprestaties tot het taakveld van het onderwijzend personeel behoorde. Maar Forza! begrijpt natuurlijk ook dat een frisse op de praktijk toegesneden gezonde werkplek tot een beter gevoel van welbevinden leidt dan een overvol muf oud gebouw.

Het concept TCO is een interessante gedachte en een prima oplossing voor de periode tussen de opgave om voortaan energieneutraal te bouwen en het beoogde doordecentraliseren. We begrijpen uit antwoorden op onze vragen dat in zowel Breda als Amersfoort dit proces al met succes is afgerond en dat er vanuit de laatste gemeente concrete oplossingen zijn geboden zodat wij met voorsprong dit proces kunnen aanvangen. De wethouder antwoordde op onze vragen dat we dit proces in 2020 gaan doorlopen. Kan de wethouder ons vertellen wanneer we de eerste stappen in dit proces mogen verwachten en of zij verwacht dit proces ook in 2020 te kunnen afronden?

Mocht om welke reden dan ook het doordecentraliseren geen doorgang vinden, dan nog vinden we dat de schoolgebouwen met bijbehorende schulden van de gemeentelijke balans af moeten. En dit zou best via een 'sale and lease back'-constructie kunnen, bijvoorbeeld door het zelf oprichten van een aparte onroerendgoedvennootschap. We kunnen dan ook direct de btw bij nieuwbouw volledig verrekenen. We gaan dan weliswaar huren, maar dan van onszelf zodat de winst uiteindelijk weer terugstroomt naar de gemeentekas. Ik snap dat dit een technische vraag is, maar ziet de wethouder in dit voorstel onoverkomelijke problemen?

Hoog op het verlanglijstjes van schoolbesturen staan energieneutrale schoolgebouwen. Zo zie je maar dat aanbod inderdaad vraag creëert. Houden de schoolbestuurders er wel rekening mee dat hun dak vol zonnepanelen het meest rendement oplevert als de kinderen met hun ouders op vakantie zijn in verre oorden en dat de meter in de winter harder gaat draaien dan ooit? Is er ooit door iemand berekend of ENG tot meer of minder CO₂-uitstoot zal leiden? Ook weer een technische vraag, graag antwoord van de wethouder.

We willen alle bestaande scholen op ENG-niveau brengen. Past deze ambitie binnen het bestaande IHP? Schoolbesturen gaan op basis van de businesscasebenadering meebetalen aan de investeringskosten. In de praktijk zou dit – zo is ons medegedeeld – op ruwweg 15% van de bouwsom uitkomen. De mededeling van de wethouder dat op geen enkele manier zicht is op wat dit gaat betekenen voor de financiën van de gemeente beangstigt onze fractie. Is het zo ingewikkeld om in het bestek de prijs van duurzaamheid te scheiden van de reguliere bouwkosten? Ook hier graag een antwoord.

Er wordt gesteld dat onderwijshuisvesting van betere kwaliteit veel langer meegaat dan veertig jaar. Forza! is het met deze conclusie eens. De gewenste langere afschrijvingstermijn is helaas niet langer mogelijk daar de raad het activabeleid voor de komende jaren zojuist braaf heeft goedgekeurd. Wel is het nog mogelijk om af te schrijven naar een realistischer restwaarde zoals Forza! bij de bespreking van dit activabeleid heeft voorgesteld. Is de wethouder het met ons eens dat dit een uitstekende methode is om hetzelfde doel te behalen, namelijk realistischer lasten?

En tot slot voorzitter, is de fractie van Forza! van mening dat boekwinsten die behaald worden op de gronden en opstallen die vrijvallen nadat de onderwijsbestemming daarvan afgaat, in mindering moeten worden gebracht op de bouwkosten of anderszins verrekend moeten worden met de lasten van onderwijshuisvesting. Door erop af te schrijven hebben ze immers door de jaren heen de lasten

van onderwijshuisvesting verhoogd. Door de opbrengsten nu ten gunste van de algemene middelen te laten vallen krijgt de raad een onjuist beeld van wat de werkelijke kosten van onderwijshuisvesting bedragen. Deelt de wethouder deze conclusie van Forza!?

Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen. Er zaten mijns inziens wel een paar technische vragen bij en de wethouder mag die schriftelijk afdoen, maar daar kan ze zelf ook op terugkomen als ze haar termijn heeft. Dan vraag ik nu de heer Spijker van EEN Haarlemmermeer naar voren.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. EEN Haarlemmermeer heeft met interesse het uitgebreide IHP 2.0 doorgenomen, maar we missen om te starten een belangrijke speler, de Burgemeester Amersfoordtschool. Hij is daarstraks al genoemd. Op pagina 1 wordt vermeld 'met het IHP beogen gemeente en schoolbesturen te zorgen voor een optimale onderwijshuisvesting' en 'wij willen dat leerlingen en personeel goed kunnen leren en werken in gebouwen die de leerprestaties stimuleren'. Dit klinkt heel mooi, maar door een fusie met de Rietveldschool gebaseerd op onduidelijke plannen en een zeer slecht gecommuniceerde visie, is er voor de ouders van de BAS zeer veel onrust ontstaan. Maar ik ga nu in op de concrete dingen.

De leerlingen van de BAS gaan straks samen met de Rietveldschool, dus de kinderen van de BAS krijgen een heel ander soort onderwijs. De Rietveldschool zal in de komende jaren worden verbouwd en daar gaat het om. Waar moeten die kinderen straks heen? Naast een fusie ook letterlijk twee of drie keer verhuizen...

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, ik heb een interruptie voor u van de heer El Idrissi van de HAP.

De heer EL IDRISSE: U spreekt over een fusie die al heeft plaatsgevonden maar het is een voorgenomen fusie van de BAS.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Mijnheer El Idrissi, er wordt gecommuniceerd door het bestuur alsof het al gebeurd is. Ik was aanwezig toen er gecommuniceerd werd naar ouders alsof er al een fusie was. Daarom waren er ook hier wat ongeruste ouders. Daar gaat het om.

Het gaat dus straks om de locatie waar de kinderen heen moeten. Stel dat de kinderen uit de BAS naar de Rietveldschool moeten – want dat krijgen we straks door die geplande fusie, de Rietveldschool gaat plat – dan moeten die kinderen weer verhuizen, waar moeten ze heen? Dat geeft een hoop onrust. Dit vraagt om zeer concrete maatregelen op korte termijn.

Dan ga ik nu naar het IHP. Het is mooi dat er concrete plannen liggen om een aantal scholen in onze gemeente te renoveren of te bouwen. Door de groei van de gemeente zal er duidelijk meer behoefte zijn aan extra diverse onderwijsinstellingen. Dat energieneutraal klinkt vooruitstrevend, maar de investeringen zijn duidelijk hoger dan voor bijna energieneutraal. En de techniek gaat snel, prijzen kunnen dalen.

Dan de kredietaanvraag van De Kameleon. EEN Haarlemmermeer kan hier heel kort en duidelijk over zijn. Wij omarmen het plan en dringen erop aan snel te starten met die aanbesteding.

Dan de kredietaanvraag Hoofdvaart College en praktijkschool De Linie. De nieuwbouw zal voor beide scholen een positieve uitwerking hebben door een duurzaam gebouw, verbeterde uitstraling en voldoende ruimte voor leren en sporten bieden. We ondersteunen de visie dat de achterblijfloccaties van De Linie een uitstekende bestemmingsverandering als woonvoorziening voor senioren zou kunnen krijgen volledig. Dat was het, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Ik wil de raad er erop wijzen dat we een sessiedebat voeren dus als u een interruptie heeft, wat ik erg op prijs stel, dan val ik ook niet in slaap, kunt u gewoon naar de microfoons lopen die hier opgesteld staan. Mevrouw Hussain van de PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Voorzitter, de PvdA vindt het belangrijk dat iedereen het beste onderwijs krijgt en op die manier het allerbeste uit zichzelf kan halen. Onderwijs is een sleutel tot persoonlijke ontwikkeling, maar ook tot het welzijn van de samenleving in zijn geheel. Goede onderwijshuisvesting is daarbij van groot belang. Mijn fractie heeft kennisgenomen van de kredietaanvragen van De Kameleon, het Hoofdvaart College en De Linie. We hebben waargenomen dat de kredieten hoger uitvallen dan in 2017. De PvdA vindt het veel geld, maar kan zich vinden in de aanvragen. De dekking van beide bedragen zijn vastgesteld in de voorjaarsrapportage 2019.

Ook hebben we in de voorstellen gelezen dat er aan de kredieten risico's zijn verbonden. Zo hebben we vernomen dat de bouwkosten blijven stijgen, ook bij een vertraging. Dit bedrag is niet opgenomen in het investeringsbedrag. Een oplossing hiervoor is mogelijk aanbesteding. Ook is een streep gezet door het Programma Aanpak Stikstof, onduidelijk is of dit directe gevolgen heeft voor de bouw. Deze risico's hebben een directe invloed op het realiseren van de onderwijshuisvesting van de scholen. Mijn fractie maakt zich hier dan ook zorgen over. Deelt het college deze mening en kan het inzicht geven in de vraag of op deze twee risico's al geanticipeerd wordt?

Ik wil het nog graag hebben over de actualisatie en het beleid daarvoor. Ik doe het in twee delen, is dat goed?

De VOORZITTER: Herhaalt u de vraag nog even?

Mevrouw HUSSAIN: Deelt het college de mening en kan het inzicht geven of op deze twee inzichten al geanticipeerd wordt?

Ook kan mijn fractie zich vinden in de raadsvoorstellen voor de actualisatie van het IHP en het beleid voor de verhuur. Toch willen we ten aanzien van deze raadsstukken onze zorgpunten uiten. Afgelopen zomer is er voor de Rietveldschool een kredietaanvraag geweest ten behoeve van het IHP. De totale investeringen bedroegen € 9,9 miljoen. Het voorstel is toen aangenomen en door de wethouder is toegezegd dat TCO werd opgenomen in het IHP. De PvdA vindt het belangrijk dat de TCO ten behoeve van dit project, maar ook andere projecten, wordt opgenomen het IHP. Toch hebben we in de actualisatie daar nog niets van waargenomen. Klopt het dat de TCO ten behoeve van de Rietveldschool nog niet opgenomen is in het IHP? En in het geval dit wel zo is, waar kunnen we dat vinden?

Het college heeft de opdracht naar de doordecentralisatie naar zich toegetrokken. We hebben geconstateerd dat het inmiddels twee jaar geleden is dat aan de raad een toezegging is gedaan om de mogelijkheden te onderzoeken. Op dit moment is het voor de PvdA nog steeds niet duidelijk hoe het met de doordecentralisatie zit. Dit brengt ook een mogelijke onzekerheid met zich mee voor de schoolbesturen. We maken ons hier zorgen over omdat het inmiddels twee jaar geleden is. Het onderzoek loopt nog en uit de actualisatie blijkt dat begin 2020 de mogelijkheden bekend worden. Net als Forza! vragen we ons af of het college onze mening deelt en of het ons ook gerust kan stellen over wanneer we deze mogelijkheden kunnen tegemoet zien.

We hebben ook kennisgenomen van het huurbeleid met betrekking tot de vormen van de integrale kindcentra (IKC's) en de integrale ontwikkelcentra (IOC's). Bij een eventuele leegstand hebben schoolbesturen de keuze om de ruimte te verhuren aan commerciële partijen zoals een kinderopvang. Bij leegstand is dat ideaal. De PvdA vindt het namelijk belangrijk dat de onderwijsruimten goed benut worden voor het doel waarvoor ze zijn opgericht, ik gaf dat eerder ook aan, namelijk bevorderen van het welzijn van de samenleving. Iedere voorziening kan bij leegstand zo zijn plaats innemen. Dat kan kinderopvang zijn, maar ook een muziekschool. Toch heeft onderwijs bij gebrek aan ruimte in nood altijd voorrang. De huurovereenkomst wordt in dat geval door partijen beëindigd.

De VOORZITTER: Ik onderbreek u even mevrouw Hussain want mijnheer Elzakalai heeft een vraag aan u.

Mevrouw HUSSAIN: Ik heb nog een laatste zin, mag ik die even afmaken? De PvdA vindt dat hier sociaal mee moet worden omgegaan. Deelt het college deze mening en kan het aangeven hoe hiermee wordt omgegaan in de toekomst? Dank u wel.

De VOORZITTER: Nu mag u echt hoor, mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Dank u wel voorzitter. Ik ben wat laat want ik moest even wat terugzoeken. U hield een heel warm pleidooi voor TCO binnen de Rietveldschool. Nu hebben we datzelfde onderwerp een raadsvergadering voor het reces aan de orde gehad. Toen heeft de VVD een motie ingediend om juist TCO bij de Rietveldschool toe te passen. Had u toen voor gestemd, dan was de motie aangenomen. U bent nu een warm pleitbezorger daarvan. Prima dat u nu die draai heeft gemaakt, dat stemt me tevreden, maar ik had toch liever gehad dat u dat een paar maanden eerder had gedaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain.

Mevrouw HUSSAIN: Ik ben me bewust van het standpunt van de PvdA, maar toch is het voorstel... De Rietveldschool is opgenomen in het IHP en TCO hoort in het IHP te zitten, dus we vragen ons af waar we dat op dit moment kunnen vinden ook omdat de toezegging is gedaan door de wethouder.

De VOORZITTER: Mijnheer Elzakalai nog een vraag.

De heer ELZAKALAI: Volgens mij is dat juist niet zo. We hebben een heel goede discussie gehad rond dat TCO tijdens het debat en daarbij is op een gegeven moment gezegd 'dat zit er niet voldoende in', vandaar dat de VVD toen een motie heeft ingediend om juist dat TCO binnen de Rietveldschool toe te passen. U zegt nu dat u het ermee eens bent, nogmaals, prima dat u die draai maakt, maar had u dat eerder gedaan, dan hadden we al met de Rietveldschool aan de slag gekund met TCO.

De VOORZITTER: Dat is een herhaling van zetten. Dat zei u net ook al. Dus het antwoord heeft mevrouw Hussain gegeven, wat mij betreft.

Mevrouw HUSSAIN: Klopt, er is een toezegging gedaan door de wethouder dus dan ga ik ervan uit dat ik die ergens kan vinden.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hussain. Dan geef ik nu het woord aan mijnheer De Vries van de ChristenUnie-SGP.

De heer DE VRIES: Dank u wel voorzitter, in deze bijeenkomst hebben we het onder andere over de actualisatie van het IHP 2019. Als we dan lezen over de ontwikkeling rond het TCO – de wethouder mag het nog even kort uitleggen voor de burgers thuis en hier op visite – is het wat onze fractie betreft een spannend avontuur. Complimenten overigens voor het heldere stuk.

Ons is nog niet goed duidelijk hoe, als het juridische eigendom van het gebouw aan schoolbesturen wordt overgedragen, de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de huisvesting nog vorm krijgt. En daarmee samenhangend: hoe wil de gemeente toezicht houden op de onderhoudsstaat zodat niet een gebouw voortijdig groot onderhoud nodig heeft, of erger?

En de derde vraag: hoe kijkt de wethouder aan tegen de invloed van snelle ontwikkelingen op het gebied van innovatie en duurzaamheid? Een nu hyperduurzaam en innovatief gebouw, kan over een jaar of vijftien zomaar hopeloos verouderd zijn.

Dan het beleid ten aanzien van de IKC's en de IOC's. Het tweede punt op deze sessieagenda. Onze fractie ziet zeker de positieve kanten van deze ontwikkeling, maar het is goed om, zoals de insteek van het college ook is, ook stevige afspraken te maken om ervoor te zorgen dat enerzijds het maatschappelijk doel ook wordt gerealiseerd, zoals een betere, intensievere samenwerking met kinderopvang, logopedisten et cetera, en anderzijds de risico's ook zoveel mogelijk worden beperkt. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer De Vries. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Maat van het Christen-Democratisch Appèl.

Mevrouw MAAT: Voorzitter, we bespreken vandaag een nota van B&W en drie raadsvoorstellen waarvoor me op het laatste moment vijf minuten zijn toegewezen. In deze tijd kan ik slechts een paar opmerkingen kwijt. Eerst de Actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen.

De nota laat zien dat de jaarlijkse lasten binnen de ruimte blijven die met de raad is afgesproken. Dit afgezien van jaarlijks € 120.000,00 ambtelijke capaciteit en € 70.000,00 voor externe advieskosten.

We lezen verder dat doordecentralisatie nog in onderzoek is, de verkenning naar TCO heeft plaatsgevonden en er is gesproken over de gemeentelijke schuldpositie. We geven toe dat het geen gemakkelijke onderwerpen zijn, maar er lijkt de afgelopen twee jaar nog weinig voortgang te zijn geboekt. 2020 wordt het jaar van de waarheid bij TCO en doordecentralisatie, wij kunnen niet wachten.

Overigens willen we bij doordecentralisatie waarschuwen dat het niet is uitgesloten dat voor de leningen door schoolbesturen gemeentegarantie nodig is. Dus de risico's blijven bij ons. Het gaat nu om investeringen tot en met 2023 tot bijna € 100 miljoen en toch zal het IHP komen met voorstellen voor substantiële bezuinigingen om zo een bijdrage te leveren aan het negatieve meerjarenbeleid van de gemeente. Wij zijn zeer benieuwd.

Verder. Het is knap om een afwijking van 1% van de prognose in leerlingenaantallen in te schatten en daar zijn we dan ook blij mee. Daarentegen is een stijging als gevolg van hogere bouwkosten van € 2.100,00 naar € 2.850,00 per vierkante meter zeer fors te noemen. In het begin van de nota wordt algemeen gesteld dat inkomsten uit extra ruimtes worden toegevoegd aan gemeenschappelijke middelen voor onderwijs. Anders gezegd, die opbrengsten zien we niet als financiële opbrengst maar als maatschappelijke opbrengst. Maar verderop in het stuk wordt opeens onderscheid gemaakt tussen bestaande en nieuwe scholen. Bij bestaande scholen worden de middelen gebruikt voor het verbeteren van onderwijskwaliteit en bij nieuwe scholen worden onze investeringen gedekt door het vragen van kostprijsdekkende of zelfs commerciële huren aan de externe gebruikers. Voor een helder beeld vragen we de portefeuillehouder wat juist is.

Het valt ons op dat gestreefd wordt naar gebouwen die de leer- en werkprestaties bevorderen, vrij luxe opgezet. Wij vragen ons af of dit een nieuw inzicht is, dat mooie schoolgebouwen de leerprestaties zouden bevorderen. Tot voor kort was het uitgangspunt altijd sober en doelmatig. Verder is een langere levensduur van schoolgebouwen goed als bezuinigingsmaatregel.

Het krediet voor De Kameleon. Goed dat De Kameleon die subsidie van € 350.000,00 van het rijk heeft gekregen. Bij De Kameleon wordt de TCO een concrete casus. Iets wat we ook uitgelegd hebben gekregen tijdens de informatieve sessie. Wij van het CDA vinden het goed dat de fusie tot stand is gekomen en hopen verder op een voortzetting van de goede samenwerking.

Krediet Hoofdvaart College en De Linie. Zoals we het lezen, kunnen we hier niet op tegen zijn. Wel valt ons een ding op: de locatie waar het nieuwe schoolgebouw komt te staan was drie jaar geleden ook al in beeld. Waarom is er zo lang gewacht en hebben we een school zo lang in onzekerheid

gelaten? Dit komt niet ten goede aan de school en aan het aantal aanmeldingen. Voor de twee kredietaanvragen is dekking aanwezig dus die kunnen we steunen.

Beleid huur bij de vorming van IKC's en IOC's. Het streven naar integrale onderwijscentra vinden wij een goede ontwikkeling. Het uitgangspunt is dat het geheel van onderwijs en sociale activiteiten leidt tot betere onderwijsprestaties en tot een grotere onderwijskansengelijkheid. We vragen ons af hoe dit wordt vastgesteld. Voor zover we waarnemen, hebben kinderen al genoeg prikkels buitenshuis en zien we stijgende lijnen in burn-outs, ook al op jonge leeftijden. Zijn zoveel extra activiteiten binnen de school dan wel wenselijk? Het binnenhalen van ondersteunende aanbieders zoals logopedisten en kindersfysiotherapie zo dicht mogelijk bij onderwijs, vinden we een goede ontwikkeling, mits goed nagedacht wordt over de inzet daarvan. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Maat. Die sjaal staat ons echt allemaal hè? Dan is nu het woord aan mevrouw Knikker.

Mevrouw KNIKKER: Dank u voorzitter. Kritisch, maar constructief, zo zijn we als D66 deze raadsperiode begonnen en zo zal ook de lijn zijn van vanavond. Want als ik het stuk en de bedoeling erachter goed lees, is er eigenlijk nog weinig nieuw te melden en zijn de bedoelingen van het vorige college nog onverkort van kracht. Graag zou ik dit bevestigd zien. Ik hoor ook graag of alle onderwijspartners nog steeds zo enthousiast zijn als in 2017.

Het IHP is een prachtig voorbeeld van polderen in onze eigen polder want samen zijn we als gemeente met de schoolbesturen op zoek gegaan naar de beste manier om de krachten en financiën gezamenlijk te bundelen voor de huisvesting van onze scholen met als doel onze kinderen te laten profiteren van de beste faciliteiten in optimale duurzaam gebouwde scholen. We zijn goed in het polderen, maar wat ons betreft, hoort er ook een stevige regierol te zijn binnen dit model. En D66 kan zich niet aan het idee onttrekken dat de regierol van onze gemeente zich vooral uit in vele overleggen waarbij het lijkt dat we niet te veel willen sturen. Bespeuren we hier dan ook zogenaamde sturingsschuwheid van het college op de uitvoering? Hoe actief pakken we als gemeente onze regierol in dezen en vertalen we die door vanuit het IHP in actief beleid? Wat gebeurt er nu eigenlijk allemaal? We horen ook zorgen bij de PvdA en CDA op dit punt. In 2017 heeft het IHP een aantal lijnen uitgezet, eind 2018 hebben we een update gekregen dat er nog wat meer tijd nodig is en nu, eind 2019, krijgen we een nota met dezelfde strekking. De eerste twee stappen kunnen we nog volgen, maar wat is er in 2019 gebeurd? En waar heeft u nog tijd voor nodig, dat u pas in 2020 met een voorstel wilt komen? Kunt u concreet aangeven wanneer wij dit stuk mogen verwachten als raad? En kunt u concreet aangeven op welke punten u nog steeds geen duidelijkheid heeft?

Op pagina 2 lezen we dat u volgt wat er in onze Metropoolregio Amsterdam gebeurt. Kunt u aangeven welke ontwikkelingen dat zijn; welke schoolgebouwen en projecten bent u aan het bekijken? Graag wat voorbeelden.

U spreekt daarnaast over het meedoen aan duurzaamheid indien zinvol. Kent u dan ook niet-zinnige duurzaamheid? Dan horen we graag een paar voorbeelden van niet-zinnige duurzaamheid.

En in het kader van de college ambities om een slimme volger te willen zijn, het IHP wordt juist geprezen als een succesvolle innovatieve manier om samen stappen te zetten die meer ruimte voor snelheid en ambitie geven en daardoor slim en minder verkwistend omgaan met het gemeenschapsgeld. We lezen dat de TCO vooral bruikbaar is om de diepgekoesterde wens van energieneutrale schoolgebouwen te realiseren. Hoe valt dat te rijmen met slim volgen? We zien gelukkig dat het bij De Kameleon als Living Lab ook gewoon kan door te beginnen en constant nieuwe kennis te implementeren. We hopen dan ook dat deze koers wordt vastgehouden door het college bij alle volgende nieuwbouwprojecten en dat we op dit vlak wel degelijk ambitie en lef kunnen tonen.

Kortom, we zijn kritisch op een aantal ontwikkelingen uit deze actualisatie waar volgens ons toch wat meer vaart en visie achter mag zitten. En we horen daarom ook graag of de portefeuillehouder wat van onze zorgen kan wegnemen.

Het verhuurbeleid over de onderwijsvoorzieningen. Dat is een prima nota wat D66 betreft. Als we als gemeente gaan investeren in een nieuw integraal schoolgebouw is het goed dat we de onderliggende voorwaarden voor commercieel verhuur helder omschrijven. En het spreekt voor zich dat we met schoolbesturen heldere afspraken maken over de beheersing van de gemeentelijke risico's. Belangrijk ook dat het genereren van inkomsten niet het doel is van ons als gemeente, maar als maatschappelijke opbrengst wordt gezien die uiteindelijk weer ten goede gaat komen aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit.

En dan de verschillende kredietaanvragen. De toevoeging van de Rietveldschool aan het IHP eerder dit jaar heeft gevolgen gehad voor de renovatie en onderhoudsplannen van andere schoolgebouwen die op het lijstje stonden. Ik hoorde het mijn collega van de PvdA net ook al vragen, hoe zit het met de TCO in de verwerking van deze actualisatie? En werd er in juni nog over gesproken om de Rietveldschool volgens de BENG-norm te realiseren, inmiddels anticiperen we op de uitwerking van het Klimaatakkoord naar volledig energieneutrale schoolgebouwen. Betekent dit dat wij als raad dus alsnog een nieuwe kredietaanvraag tegemoet mogen zien?

De VOORZITTER: Wilt u afronden, mevrouw Knikker? Ik vind u heel aardig, maar u bent al over uw tijd heen.

Mevrouw KNIKKER: Ik ga afronden, voorzitter. Tot slot nog even kort over De Kameleon. Mooi om te zien hoe deze ontwikkeling als proeftuin dient, een circulaire, energiezuinige en frisse school, duurzaam en toekomstbestendig, zo zien we dat graag. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Knikker. Dan geef ik nu het woord aan de heer Elzakalai van de VVD. U heeft tijd genoeg, maar de eerste minuut is al voorbij.

De heer ELZAKALAI: Dank u wel voor uw coulance voorzitter.

Waar zal ik eens beginnen? Vooropgesteld dat de VVD natuurlijk een warm pleitbezorger is van goede schoolgebouwen en terecht, daar is de VVD echt van overtuigd, in goede schoolgebouwen zullen de leerprestaties beter zijn. Vandaar dat we in de basis geen enkel bezwaar hebben tegen investeringen in die schoolgebouwen.

We zijn als VVD wel een beetje kritisch met betrekking tot het IHP over de regie. Ik zeg niet dat het college geen regie heeft, maar ergens lijkt er toch wel alsof er een en ander soms tussen de vingers door glipt.

Laat ik eens TCO nemen. We zijn daar al een paar jaar mee bezig en mevrouw Knikker zei dat net ook al, er staat nog niet zoveel op papier terwijl bij De Kameleon inderdaad al van TCO wordt uitgegaan. Ik gaf net al aan in een interruptie aan mevrouw Hussain met betrekking tot de Rietveldschool, dat we eigenlijk al veel verder hadden kunnen zijn met TCO. Ik vind het jammer en de VVD had wel meer ambitie willen zien in dit IHP over hoe dat uitgewerkt moet worden. Nu moeten we wachten tot 2020. Ik hoop dan toch echt, die oproep doe ik echt namens mijn fractie, dat er dan een dijk van een stuk ligt met betrekking tot TCO en dat we niet nog een keer uitstel krijgen van 'we zijn er nog niet helemaal uit'. We zijn hier al jaren mee bezig.

Dan even met betrekking tot het toevoegen van schoolgebouwen in de nieuwe woonwijken. Terecht dat het college in de gemeente voorstaat dat we moeten bouwen, bouwen, bouwen. Maar bouwen, bouwen, bouwen betekent niet alleen maar woningen en huizen, maar dat betekent ook dat je de voorzieningen moet realiseren. Dat betekent ook dat je moet kijken hoe je schoolgebouwen moet realiseren. Nu loopt deze tot 2024 en de ambitie van dit college is om zoveel mogelijk huizen te bouwen, zeker voor 2024. Dus ik mag aannemen dat we dan ook al een bepaald beeld hebben van hoe we met die schoolgebouwen omgaan en hoe zich dat zal vertalen in dit IHP.

Dan de twee kredietaanvragen. Laat ik beginnen met De Linie en het Hoofdvaart College. Goede plek, mooie plek, alleen vinden we het jammer als fractie, zeker omdat er ook een sporthal bijzit die

natuurlijk bijdraagt aan de totale voorzieningen, dat misschien een programma van eisen ook met de gemeenteraad had kunnen worden gedeeld. Er is wel een programma van eisen gemaakt, maar dat is niet aan de gemeenteraad meegedeeld. Ik wil graag weten waarom dat zo is.

Wat ik ook heel erg belangrijk vind – dat staat ook in alle beleidsstukken van de gemeente opgenomen – is dat het een circulaire wijk moet zijn. Lincolnpark, de wijk van de toekomst met circulaire, c.q. energieleverende gebouwen, moet er ook voor zorgen dat dit gebouw daar ook aan voldoet en ik neem ook aan dat dat allemaal binnen de huidige kredietaanvraag past.

De VOORZITTER: Een interruptie van mijnheer Vermeulen van Forza!

De heer VERMEULEN: Een heel korte want u gaf net aan dat u als raad geïnformeerd had willen worden, maar wat had u dan met die informatie willen doen? Want ik begrijp uit het stuk juist dat we zoveel mogelijk met de regie naar de schoolbesturen willen, maar wilt u dan de regie als raad in handen houden?

De VOORZITTER: Mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Dit is een gecombineerde vraag, namelijk een schoolgebouw, terecht bij de schoolbesturen, maar ook een sporthal die gewoon aan de sportinfrastructuur zal deelnemen, en blijkbaar ook een ontmoetingscentrum, daar wordt althans min of meer op voorgesorteerd. Als we dat soort zaken krijgen in onze gemeente is het normaal, of is het vaker voorgekomen, dat je vooraf een programma van eisen maakt 'waar moet dat dan allemaal aan voldoen?' Nu is dat niet gebeurd. Ik twijfel niet aan de goede intentie en ik twijfel ook helemaal niet aan de goede uitkomst die er zal zijn, maar zeker omdat dat een gecombineerde vraag is, had ik het misschien fijner gevonden en had mijn fractie had het fijner gevonden als we dat vooraf hadden kunnen inzien.

De VOORZITTER: Gaat u verder.

De heer ELZAKALAI: Dan De Kameleon. Er werd net heel erg warm pleitbezorgd voor een Community School. Volgens mij hebben we een paar weken terug hier in deze zaal als college en raad unaniem gezegd 'die Community Schools, dat is toch niet helemaal lekker uit de verf gekomen en we gaan dat in de LEA met elkaar bespreken'. Maar nu staat het hier wel op papier. Ik ben wel benieuwd hoe dit zich tot elkaar verhoudt, als we aan de voorkant kritisch zijn over een Community School en dit wel hier, althans volgens de mijnheer van De Kameleon, aan het omarmen zijn. Ik hoor graag het antwoord van de wethouder daarop.

Tot slot, dat heeft ook linken met die Kameleon, de verhuurbaarheid. We zijn als gemeente al jaren bezig, en terecht ook, en volgens mij zijn we daar als college en raad ook unaniem voor, om alles wat niet tot de kernactiviteit behoort, af te stoten. We willen helemaal geen gebouwen meer die niets met onze primaire doelstellingen te maken hebben. In dit geval is onderwijs de primaire doelstelling en economische activiteiten, is unaniem door deze raad gevonden, hebben geen enkele toegevoegde waarde wat dat betreft. Het bevreemdt mijn fractie dan ook zeer dat zo'n voorstel nu hier gedaan wordt omdat dat tegen het beleid ingaat dat we als gemeente hebben. Ik hoorde de spreker net ook op mijn vraag 'gaat het dan helemaal mis?' Volgens mij valt dat wel mee, er zijn meerdere gevallen, het gebeurt al jaren; logopedie hier, kinderopvang daar, kindergezondheidsdienst weer ergens anders. Mijnheer Vermeulen gaf net aan 'beperkt dat de keuzevrijheid dan niet?' Dat staat zelfs in het stuk genoemd, onder 'de gemeenteraad mag afwijken onder strikte voorwaarden met betrekking tot het algemeen belang'. Ik hoor dan graag van het college: wat is dan het algemene belang, dat we als gemeenteraad hiervan zouden willen afwijken? Mijn fractie is daar wel heel erg sceptisch over en ook wel wat kritisch. Mocht er een gebouw leegstaan, dan heb je een andere situatie, dan kun je denken 'hoe kun je dat dan op een goede manier invullen?' Waarbij je dan wel weer moet oppassen dat je dat

niet hebt ingevuld met een andere activiteit en de school dan zegt 'ik heb nu een extra gebouw nodig omdat dat verhuurd is aan een commerciële instelling, dus we gaan er een extra schoolgebouw neerzetten'.

Tot slot, in het verlengde van wat ik net zei, ben ik toch een beetje benieuwd hoe het college dat dan ziet, ook in het IHP en naar de toekomst toe. Vaak heb je populaire scholen en minder populaire scholen en dan is die ene school weer populair en die heeft dan extra vraag naar schoolgebouwen, en dan staat die andere weer leeg. Hoe zijn de gesprekken met die schoolbesturen over het gegeven dat er niet altijd maar ja en amen wordt gezegd op het moment dat een school zegt 'we hebben te veel leerlingen', doordat ze misschien op dit moment toevallig populairder zijn terwijl aan de andere kant een andere school leegloopt of in ieder geval meer leegstroom heeft en een lager leerlingenaantal, zodat het wel op de een of andere manier in balans is. Ik weet dat de sturingsmiddelen moeilijk of lastig zijn, maar het zou wel goed zijn om te kijken hoe je dat op de een of andere manier zou kunnen beïnvloeden.

Voor de rest heb ik zo nog wat voor de tweede termijn, maar dat komt later.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Elzakalai, dan geef ik nu het woord aan de heer El Idrissi van de HAP.

De heer EL IDRISSE: Voorzitter, dank u wel. Wat hebben we voor ons liggen vandaag? Een behoorlijk aantal documenten dat in samenhang aan de raad wordt aangeboden. We hebben de actualisatie IHP 2019 en de parallel daaraan liggen de raadsvoorstellen voor het huurbeleid IKC en IOC-vorming en voor de projecten VO-scholen en basisschool De Kameleon.

Laat ik starten met complimenten geven aan het ambtelijk apparaat voor de gedegen stukken, de bijbehorende visie en de verduidelijking van de onzekerheden die ons te wachten staan op het gebied van onderwijshuisvesting. Ook heeft de informatieve bijeenkomst bijgedragen aan helderheid over hoe wij onze zorgplicht in het kader van onderwijshuisvesting willen vormgeven.

Ook verdienen de schoolbesturen veel waardering voor de constructieve wijze waarop zij het OOGO met de gemeente hebben vormgegeven en daarmee de gezamenlijke verantwoordelijkheid laten zien.

Met het IHP heeft het college een aantal opdrachten geformuleerd waaronder een tweejaarlijkse actualisatie. Het doel van het IHP 2017 is onveranderd gebleven, namelijk de constructieve samenwerking met schoolbesturen continueren en daarmee duidelijke afspraken maken die gaan over strategie en lange termijn om uiteindelijk samen te zorgen voor optimale onderwijshuisvesting.

De ambitie om onze leerlingen en personeel in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en niet te vergeten speciaal onderwijs te kunnen laten leren en werken in gebouwen die de leer- en werkprestaties stimuleren, kunnen we als fractie alleen maar ondersteunen.

Onderwijs moet weer aantrekkelijk worden. Iets wat mijn fractie nu al een aantal jaar oppert. Een mooie stap richting aantrekkelijk onderwijs zit in het hebben van duurzame, functionele en inspirerende schoolgebouwen met een goed binnenklimaat voor zowel leerlingen als personeel. Met dit voorliggende IHP wordt een goede stap voorwaarts gemaakt richting het versterken van kwaliteit van onderwijs, want daar gaat het hier eigenlijk vandaag over.

Uiteraard komen er uitdagingen en risico's op bij het lezen van de stukken. Waar aanvankelijk de gemeente verantwoordelijk was voor de investeringen en de schoolbesturen voor de exploitatie, waren de belangen voor beide partijen tegenstrijdig. Het is mooi om te zien dat we dat in Haarlemmermeer anders aanpakken. Beide partijen leggen de middelen op tafel en beslissen samen over de noodzakelijke investeringen. Ook het pure verantwoordelijkheidsdenken leggen we hiermee opzij en dat getuigt van durf.

Waar staan we nu? Om deze vraag te beantwoorden is het van belang om even kort in te gaan op de drie opdrachten die in het IHP opgenomen zijn. Bijvoorbeeld de verkenning van TCO. Hierbij wordt er niet alleen gekeken vanuit de initiële investering, wat aanvankelijk het geval was, maar de totale levensduur wordt in ogenschouw genomen. Een mooie verbetering.

De mate waarin de schoolbesturen kunnen cofinancieren wordt steeds meer afhankelijk van de kosten die zij aan energie kwijt zijn. Energieneutraal kan dus meer cofinanciering betekenen dan bijna energieneutraal. Bovendien betekent het realiseren van bijna energieneutrale gebouwen dat binnen afzienbare tijd een tweede investering nodig is om energieneutraal te realiseren. Ook is de verwachting dat energieneutraal de standaard zal worden, gevoed door de eisen uit het Klimaatakkoord. Mijn fractie zet daarom graag in op energieneutrale schoolgebouwen.

Dan even over doordecentralisatie en de daarbij horende kritische succesfactoren zoals verantwoording waarborgen, besluitvorming vastleggen en financiële haalbaarheid. De routes en opties die gegaan kunnen worden zijn helder, zo valt te lezen. Wellicht kan de portefeuillehouder hier een tip van de sluier over oplichten.

Mijn fractie stemt in met de kredietaanvragen voor de scholen Hoofdvaart College en praktijkschool De Linie. De gebouwen voldoen niet meer aan de eisen die het huidige onderwijs stelt. Met het vrijstellen van dit krediet kunnen we het beroepsonderwijs in onze gemeente weer een positieve impuls geven.

Het project De Kameleon als Living Lab is een prima uitgangspunt in het verwerven van verdere kennis. Ook met deze kredietaanvraag kunnen we geheel instemmen. Een aardgasvrije school betekent dat Stichting Jong Leren in dit geval, geen energielasten meer heeft en daarmee ook meer kan bijdragen aan de initiële investering. Als we hiervan uitgaan, betekent dit dat de gemeentelijke investering logischerwijs lager uitvalt. Mooi dus.

Ook mijn fractie kan instemmen met het voorstel huurbeleid voor IKC en IOC-vorming, het is goed om te lezen dat het type samenwerkingspartners bij een IKC en een IOC verschillend wordt benaderd.

De VOORZITTER: Ik onderbreek u even voor een interruptie van mijnheer Vermeulen van Forza!

De heer VERMEULEN: Dank u voorzitter, ik wil heel even inhaken op uw stelling dat energieneutraal betekent dat je geen energielasten meer hebt. Zo is het natuurlijk niet. Het betekent dat je een balans vindt tussen je verbruik en wat je opwekt. Maar dat betekent niet noodzakelijkerwijs dat je daardoor ook geen onkosten meer hebt.

De VOORZITTER: Bent u dat met de heer Vermeulen eens, is dan de vraag.

De heer EL IDRISSI: Dat ben ik wel met u eens, maar waar het hier om gaat, is dat de school in dit geval minder energielasten heeft en dus ook meer kan bijdragen aan die cofinanciering, dat was het idee van die specifieke alinea. Ik maak het heel even af.

Dat bij IOC veel meer de nadruk ligt op specifieke zorgpartners, op basis van de vraag van het kind, is voor mijn fractie een belangrijke voorwaarde. Ook is het belangrijk om duidelijkheid te krijgen te krijgen over de rolopvatting van verschillende stakeholders die in IKC of IOC plaats willen nemen. Mijn fractie vindt het belangrijk dat deze voorwaarden in dit raadsvoorstel worden benoemd om uiteindelijk te voldoen aan wet- en regelgeving wanneer het gaat om deze integrale benadering.

Tot zover de eerste bijdrage van HAP, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, u heeft nog dertig seconden over voor uw tweede termijn. Ik geef nu graag het woord aan mevrouw Ballieux van GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. GroenLinks valt maar gewoon met de deur in huis, wij zijn heel erg tevreden over de voorliggende stukken en we danken het college en ook de ambtenaren voor de heldere uiteenzetting en ook de heldere uiteenzetting van de dilemma's die er zijn. We zijn ook heel tevreden over de wijze waarop de gemeente samen met de schoolbesturen probeert om via nieuwe wegen maatschappelijke meerwaarde te creëren voor onze kinderen en jongeren. Dat is heel complex, maar zoals een heel beroemd kind ooit eens zei 'ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk

dat ik het wel kan'. Dat is wat ons betreft de juiste houding. Het scheppen van randvoorwaarden waardoor onze jeugd zo gezond en zo gelukkig mogelijk en zo toegerust mogelijk kan opgroeien is misschien wel de meest belangrijke taak binnen een gemeenschap, De jeugd heeft immers de toekomst.

Het tweede punt waar we heel blij mee zijn gaat over de IKC's. Wat ons betreft is dat een antwoord op een gesprek dat we hier al langer voeren over brede scholen en Community Schools. Graag zien we bovendien dat bij de bouw van nieuwe schoolgebouwen ook wensen uit de lokale samenleving worden meegenomen. Pas het gebiedsgericht werken ook hier toe. Wellicht is er in een bepaalde kern behoefte aan een ruimte waar een fysiotherapeut enkele dagdelen per week praktijk houdt of waar MeerWaarde praktijk kan houden. Misschien ook wel een ruimte om samen te koken of iets dergelijks. En ja, dat maakt het nog ingewikkelder maar wellicht is het toch wel in de plannen in te passen en we horen hier graag een reactie op.

Het derde punt is dat we heel blij zijn met de visie op de integrale ontwikkelcentra in het speciaal onderwijs. Voorheen werd voorzien in therapieën zoals fysiotherapie, logopedie en ergotherapie binnen de middelen die aan het speciaal onderwijs ter beschikking werden gesteld.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, u krijgt even een interruptie van mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor u net warm pleitbezorger zijn van kookstudio's dichtbij die scholen. Kunt u mij dan antwoorden wat het maatschappelijk belang is waar we als gemeente echt aan moeten voldoen, zodat we het moeilijke besluit moeten nemen, om af te wijken van die wet?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ik heb het laatste stukje van uw vraag niet verstaan, over welke wet heeft u het dan? Of zei u dat niet?

De heer ELZAKALAI: Er is een wet die zegt dat dat niet kan, die Wet markt en overheid, tenzij er een urgent maatschappelijk belang is waarom we dus mogen of moeten afwijken van die Wet markt en overheid. Wat is voor GroenLinks het ongelooflijke, niet te overkomen, maatschappelijke belang om een kookstudio naast een school te realiseren?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Behalve dat ik het een beetje jammer vindt dat u wat tendentius bent, hebben we hier gebiedsgericht werken met 31 kernen en hebben we bijvoorbeeld een heel slechte verbinding naar Hoofddorp-Centrum. We hebben kleinere kernen waar ook oudere mensen wonen. Op het moment dat we op de een of andere manier ervoor kunnen zorgen dat daar een voorziening is, laten we dan kijken of dat kan want we hebben heel veel plekken waar oudere mensen met heel veel plezier gebruikmaken van dat samen koken. En dan is dat een discussie die we daarna gaan voeren. Maar het pleidooi dat ik hier houd, is niet zozeer dat we dat per se moeten gaan doen, maar dat we het moeten onderzoeken en meenemen. Dus laten we signalen ophalen en kijken wat er kan. Wij denken in mogelijkheden bij GroenLinks.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Vermeulen op dit punt.

De heer VERMEULEN: Ja, zeker. Ik ben ontzettend blij met het pleidooi van mevrouw Ballieux om de dorpshuizen te integreren in de schoolgebouwen, zodat we van al die dorpshuizen af kunnen. Dus wat dat betreft chapeau.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux gaat u verder.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, het is een wat korte samenvatting van wat ik probeer te zeggen, maar wat ik wel degelijk probeer te zeggen namens onze fractie, is dat we maatschappelijk vastgoed hebben. Ik begreep uit de bijdrage van mijnheer Elzakalai dat hij van mening is dat we daar al een heel uitgebreid standpunt over hebben, maar volgens mij moeten we het nog hebben over het maatschappelijk vastgoed want we zitten nog steeds te wachten op een aantal zaken daarover. Maar daar gaan we zeker nog over spreken.

Ik had het net over die integrale ontwikkelcentra. Nogmaals, er is zorg weggefallen in het verleden, op deze manier restaureren we dat eigenlijk omdat kinderen die bijvoorbeeld gehandicapt zijn of wat dan ook, soms gewoon extra ondersteuning nodig hebben en het is fantastisch als je dat kunt combineren in een schoolse omgeving.

Het vierde punt waar we blij mee zijn, het is wel een beetje de goednieuwsshow, is dat we aan het kijken zijn hoe we het hele ingewikkelde vraagstuk van de financiering rond kunnen krijgen als het gaat over maatschappelijk meerwaarde. Dat gaat dan over TCO als het gaat over de energie, de huishouding van een school, of over dat kinderopvangverhaal of de IOC's, het is gewoon een ingewikkeld verhaal. We zijn bezig om dat op te lossen en klaarblijkelijk zijn we daarmee ook landelijk koploper, dat vinden wij echt fantastisch.

Dan het stukje TCO als het gaat om BENG of ENG. Het zal u niet verbazen, wij gaan voor ENG. Laten we maar gewoon lekker nul op de meter uitvoeren want anders moeten we het later toch doen.

Dan hebben we nog een tip na de vier tops. Die tip is dat er heel veel risico's in de stukken zitten en die staan eigenlijk wel allemaal keurig benoemd, dank daarvoor, maar we zouden graag zien dat we in een volgend stuk die risico's apart benoemd krijgen als discussiepunt, inclusief de wijze waarop we de risico's, zoals dat zo duur heet, kunnen mitigeren, dus beheersen. En een grote vraag, mevrouw Hussain van de PvdA had het er ook al over en mevrouw Maat volgens mij ook. Er zit een stevig risico in de stijging bij de kredietaanvragen. Van € 2.100,00 per vierkante meter naar € 2.850,00 is tientallen procenten kostenstijging. Dat zien we nu nog niet. Dat is wel iets waar we het echt over willen hebben. En dan ben ik er volgens mij.

De VOORZITTER: U krijgt nog een interruptie van mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Nou voorzitter, ik hoop dat mevrouw Ballieux mijn vertwijfeling een beetje kan wegnemen en/of ophelderen. U maakt zich heel veel zorgen over de gestegen bouwprizen maar anderzijds staat u elke keer vooraan op de barricades als we scholen duurzaam moeten maken en vooral die daken maar moeten volleggen met zonnepanelen. Bent u het met mij eens dat de enorme duurzaamheidsambitie die u hier altijd tentoonspreidt zijn weerslag vindt in de bouwprizen?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: We hebben een Klimaatakkoord dus we zullen wel moeten, of u dat nu leuk vindt of niet. Het antwoord, natuurlijk heeft dat een meerprijs ten gevolg, maar we hebben het ook over TCO en mijn compliment gaat er juist over dat we heel goed op zoek zijn, samen met de schoolbesturen, naar hoe we dit mogelijk kunnen maken, want we zullen wel moeten. Maar ik ben er ook geen voorstander van dat we als gemeente, met gemeenschapsgeld alle voorzieningen op het gebied van duurzaamheid in de school financieren en daar nooit iets van terugzien. Dus in die zin zit er misschien niet eens zoveel ruimte tussen u en mij, mijnheer Vermeulen.

De VOORZITTER: Nou, mijnheer Vermeulen, laat u eens horen.

De heer VERMEULEN: Daar zit inderdaad niet heel veel ruimte tussen want ik heb net ook gezegd 'laat ons nu eens zien wat de kosten van duurzaamheid zijn ten opzichte van de reguliere bouw'. Het verbaast mij gewoon dat u hier ontzettend verbaasd bent over de prijsstijgingen van de bouw. Als we ENG gaan bouwen, dan is dat de consequentie, dan gaan de bouwprijzen omhoog.

Mevrouw BALLIEUX: Mag ik daar nog even op reageren, voorzitter?

De VOORZITTER: Heel kort graag.

Mevrouw BALLIEUX: Die stijging zit in heel veel andere dingen. Die zit bijvoorbeeld ook in de 60.000 mensen die tekort zijn op de arbeidsmarkt voor dit soort werk, de bouw in zijn algemeenheid, zoals u misschien ook weet en in de stijging van kosten van bouwproducten. Dus het is een wat ingewikkelder verhaal dan u hier wilt framen, maar het risico is reëel en daar moeten we het als raad over hebben.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Ballieux. Voor de notulen geef ik aan dat SRH niet aanwezig is. De heer Hagemeijer van GEZOND Haarlemmermeer is er wel. Die komt nu naar voren.

De heer HAGEMEIJER: Voorzitter, GEZOND Haarlemmermeer vindt net als alle andere partijen goede accommodaties voor onderwijs belangrijk. Die zorgen ervoor dat kinderen zich prettig voelen, het allerbelangrijkste, en leraren beschikking hebben over goede moderne gebouwen waarin ze alles wat ze nodig hebben kunnen vinden. Dat kan de kwaliteit van het onderwijs alleen maar vergroten. En we zijn ook van mening dat mooie en goed uitgeruste gebouwen een goed middel kunnen zijn om leraren voor Haarlemmermeer te laten kiezen en niet voor een concurrerende gemeente. Niemand wil nu eenmaal in een bouwkeet lesgeven.

Het IHP geeft stakeholders, gemeente, schoolbesturen en ouders een kijkje in wat er voor hun schoolgebouw te gebeuren staat en, ook niet onbelangrijk, het geeft ons als raad ook een financieel plaatje met betrekking tot de verwachte kosten de aankomende periodes. Tot zover is het denk ik een heel goed stuk om als leidraad te gebruiken.

Met betrekking tot het verhuurbeleid, ook wij zien de risico's die in het stuk geschetst worden met betrekking tot mogelijke leegstand. Nu is de verwachting dat BSO en TSO en KDV nog wel even in trek blijven, maar het kan zomaar veranderen, dat hebben we een aantal jaar geleden wel gezien. Als de overheid het beleid over bijvoorbeeld kindertoeslag verandert, of afschaft, loopt dit terug. Dus tegengaan van leegstand is uitermate belangrijk. Mocht een externe partij wel willen investeren in een gebouw, hoe staat het college daar dan tegenover? Er wordt nu van uitgegaan dat we dat niet doen want er is geen behoefte aan bij externe partijen, maar als er wel eentje komt, staan we dat dan toe? Het zou een mooi middel zijn om het risico voor leegstand af te dekken.

Er wordt in het IHP ook veel gesproken over, het is al heel vaak langsgekomen, TCO. We vinden dit een goede manier om de totale kosten van een object in kaart te brengen. De Kameleon is gekozen als pilot om dit verder vorm te geven, dan verwacht ik in het stuk over de kredietaanvraag van De Kameleon dat hierop wordt teruggekomen en dat er verder over wordt uitgeweid. Helaas, de term wordt een paar keer genoemd, maar daar blijft het bij. Geen enkele uitweiding over hoe TCO bij De Kameleon in werkelijkheid is uitgewerkt. Toch moeten we voor 19 december a.s. hier een besluit over nemen. Een beetje druk is ons niet onbekend, helaas.

We begrijpen absoluut de noodzaak van nieuwbouw voor deze twee scholen, laat daar geen twijfel over bestaan. Hoe eerder we beginnen hoe beter, het is hard nodig. Alleen de onderbouwing die bij de voorstellen wordt gegeven is wel heel erg mager en naar onze mening geheel niet toereikend om een goed oordeel te kunnen vellen over de gevraagde kredieten. We hebben het wel over een kleine € 40 miljoen die we gaan uitgeven. Dan verwacht ik in ieder geval in de stukken een goede onderbouwing waarom we zoveel geld nodig hebben. Ik heb het niet kunnen vinden.

We hadden bijvoorbeeld graag willen zien waarom voor de kameleon nu € 5,3 miljoen wordt uitgetrokken terwijl twee jaar geleden men nog uitging van € 770.000,00. In het stuk staat een bijzonder korte uitleg dat we nieuwbouw gaan doen en de bouwkosten zijn gestegen.

De VOORZITTER: Wilt u gaan afronden, mijnheer Hagemeijer?

De heer HAGEMEIJER: Ik heb drie minuten toch?

De VOORZITTER: Daar bent u voorbij inmiddels.

De heer HAGEMEIJER: Dan ga ik even opschieten. Nogmaals, we zijn het er helemaal mee eens dat deze school er moet komen, want het proces duurde te lang, maar de noodzaak van de investering zelf, die staat buiten kijf, mag niet leiden tot een overhaaste beslissing over de kosten van die investering en dat het gedekt wordt in de begroting, moet niet betekenen dat we het dan maar zonder slag of stoot moeten uitgeven. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Hagemeijer, dan hebben we alle... O, de heer El Idrissi heeft nog een interruptie.

De heer EL IDRISSE: Mijnheer Hagemeijer ik hoor u spreken over behoorlijk wat hoge kosten, maar ik vind het eigenlijk geen dure franje. Het gaat hier niet om Calatravabruggeten, het gaat hier om het welzijn van onze kinderen. Bent u het daarmee eens?

De heer HAGEMEIJER: Absoluut en dat heb ik ook gezegd. Wij zien absoluut de noodzaak van deze gebouwen, maar als we € 40 miljoen uitgeven, zou ik niet weten of het voldoende is. Kan het voor € 30 miljoen? Misschien moet het wel € 50 miljoen kosten. Ik kan niet plaatsen of dat voldoende is en dat zou ik in zo'n stuk wel verwachten, 'jongens, we gaan zoveel geld uitgeven voor dit, voor dit, voor dit, dit zijn eventuele alternatieven voor dat bedrag, dit hebben we besloten'. Als mensen hun huis verbouwen, vragen ze ook offertes op om te kunnen vergelijken en wij moeten beslissen als raad over € 40 miljoen zonder enige vergelijking.

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi.

De heer EL IDRISSE: Ik moet zeggen dat ik € 40 miljoen niet veel geld vind voor goed onderwijs, voor de kwaliteit van onderwijs, het welzijn van onze kinderen en al dat soort belangrijke zaken. Ik vind wel degelijk dat we het moeten hebben over kosten. Ik ben zelf ook bedrijfseconoom en ik weet echt wel dat we goed moeten praten over getallen maar in dit geval vind ik € 40 miljoen echt geen dure franje.

De heer HAGEMEIJER: Ik heb ook niet gezegd dat we het er niet mee eens zijn dat het € 40 miljoen is, maar we willen graag weten waar het op gebaseerd is.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen op dit punt.

De heer VERMEULEN: Ik wil even inhaken op wat mijnheer El Idrissi net zei. Het klinkt als geldsmijterij wat u zegt, 'het is voor onze kinderen dus moeten we het maar uitgeven zonder vragen te stellen'. Ik ben het met u eens, onderwijs is heel belangrijk en we moeten zeker daar kosten aan maken maar ik ben het ook zeker met mijnheer Hagemeijer eens, je mag daar best kritisch naar kijken. En er mogen bijvoorbeeld best meerdere voorstellen naar de raad komen, inderdaad.

De VOORZITTER: Mijnheer Elzakalai op dit punt en dan weer naar mijnheer El Idrissi

De heer ELZAKALAI: Sorry voorzitter, ik verslikte me even in mijn watertje want dit zijn pas twee schoolgebouwen en we hebben er nog wel wat te gaan. Als mijnheer El Idrissi van de HAP van € 40 miljoen, zoals mijnheer Vermeulen zegt, zegt 'dat gooien we even over de balk omdat onze kinderen dat nodig hebben en dat rechtvaardigt dan alles', is de VVD echt geen voorstander daarvan. Ik heb een vraag aan mijnheer El Idrissi, of u ook een puntje heeft waarvan u denkt 'dat kan misschien net even anders in het IHP'? En waar is de sober en doelmatigheidsgedachte van HAP gebleven?

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi.

De heer EL IDRISSE: Ik begin even met dit antwoord, ik zeg helemaal niet dat we niet kritisch moeten kijken naar die cijfers, sterker nog, ik ben een groot voorstander van het bekijken van cijfers op een correcte manier. Alleen in dit geval zeg ik 'het gaat hier niet om heel grote bedragen in die zin, dat het voornamelijk gaat om het welzijn van onze kinderen', en dat is wat ik als laatste punt meegaf.

De VOORZITTER: Dank u wel dan is hiermee...

De heer HAGEMEIJER: Ik wil daar graag nog heel even op reageren. Natuurlijk, € 40 miljoen, als het nodig is, is het nodig. Maar u moet het toch met me eens zijn dat als u de stukken leest, u niet kunt beoordelen of het genoeg is of niet? Voor hetzelfde geld kost het € 50 miljoen en dan worden we zo meteen geconfronteerd met 'o ja, er komt nog € 10 miljoen bij'.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Hagemeijer, mijnheer Vermeulen ten slotte.

De heer VERMEULEN: Inhakend op deze discussie misschien een verzoek aan de wethouder of we een ruw bestek kunnen zien zodat we inderdaad weten waar die kosten vandaan komen.

De VOORZITTER: Dat horen we straks graag, dank u wel mijnheer Hagemeijer. Dan geef ik nu het woord aan het college. Ik ben streng op de spreektijden vanavond, en dat geldt ook zeker voor het college. Dat heeft negen minuten in totaal. Mevrouw Steffens, aan u het woord.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter, vergeef me mijn stem, ik probeer wat harder te praten maar het gaat niet altijd even soepel.

Om even met dat laatste te beginnen, nee, we gaan u geen bestekken toesturen. U heeft namelijk als raad de kaders vastgesteld en daarbinnen bouwen we scholen. U bent van de kaders, wij zijn van de uitvoering en ik denk niet dat u wilt dat we u alle bestekken van alle te bouwen scholen en andere gebouwen toesturen. Daar kan ik maar beter meteen even duidelijk over zijn.

Ik heb heel veel vragen gehoord en ik kijk in hoeverre die in het verhaal dat ik wil vertellen terugkomen en anders zie ik het wel als u nog naar voren komt. Ze gaan volgens mij vooral over TCO en doordecentralisatie. En dan nog een paar specifieke vragen. Ik probeer ze allemaal mee te nemen.

Om het maar eerst even te hebben over TCO. Mijnheer Vermeulen wil eerst iets anders.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, de wethouder is nog niet begonnen, maar gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Excuses voorzitter, maar het eerste antwoord van de wethouder zette me toch aan het denken want inderdaad, het college gaat over de uitvoering en de raad stelt de kaders en wat dat betreft slaat de wethouder de spijker op zijn kop. Dus wat dat betreft, chapeau, maar aan de andere kant vraagt u wel aan de raad goedkeuring om een bepaald bedrag en als raad moeten we ook toezien op de doelmatigheid van het geld dat wordt uitgegeven. Een van de dingen om

doelmatigheid te controleren, is een idee hebben bij de prijs die u van ons vraagt, of die enigszins redelijk is en in overeenstemming komt met wat ons geboden wordt.

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Als u graag wilt weten waar bijvoorbeeld de vierkantemeterprijs uit bestaat, kan ik vragen of het mogelijk is daar een soort uitsplitsing van te geven. Dan weet u wat het per vierkante meter kost om een fatsoenlijke school te bouwen. Maar of u nu echt alle bestekken wilt zien? Ik ben heel benieuwd of uw collega's daar ook interesse in hebben.

Even terug naar TCO. Daar zijn veel vragen over en ik begrijp dat u misschien dezelfde verwachtingen had voor dit jaar, als ik ook had toen ik hier begon als wethouder Onderwijs. Helaas heb ik ook in januari begrepen dat er wel heel veel gebeurd is, dat is niet zozeer het probleem, maar dat het blijkt veel taaiere materie te zijn, waar ook verschillende keuzes in te maken zijn. Ik heb een aantal voorbeelden daarvan. Bijvoorbeeld dat er tot nu toe steeds werd gedacht – en dat is niet precies tot januari, dat was daarvoor ook al – dat met name de beheermiddelen vanuit de schoolbesturen konden worden ingezet om samen in de pot te doen, zogenoemd, waarmee de kosten beter werden verdeeld, maar dat inmiddels duidelijk is, dat als je kiest voor energieneutrale gebouwen de bekostiging die de schoolbesturen krijgen voor het betalen van de energierekening mogelijk straks ook een bron kunnen zijn die kan worden meegenomen in de TCO. Dat heeft met name te maken met zaken die door het rijk besloten zijn. Dus ik had u een voorstel kunnen doen 'we doen het met de kosten voor beheer', en dan had ik u die andere laag niet meegegeven. Ik denk dat u liever het verhaal hoort dat, als ook de middelen die bedoeld zijn voor het betalen van energierekeningen in de pot kunnen worden gestopt, om het maar even zo plat te zeggen, onze kosten daarmee naar beneden gaan. Ik denk dat u liever dat verhaal hoort. Maar daarvan vind ik dat we dat nog wat beter moeten onderzoeken.

Ik kan wel zeggen, en ik denk dat ik daarmee een deel van uw vraag misschien al wegneem, mijnheer Vermeulen, is dat we u in juni kunnen vertellen aan de hand van de situatie bij De Kameleon, hoe het nu gaat zodat u echt ziet wat daarin gebeurt. En u had net een opmerking, daarom zei ik mijnheer Vermeulen, met betrekking tot de rekening, en dat die nooit nul kan zijn en zo, maar aan het einde van het jaar is de rekening wel nul. Dat is precies waar we het over hebben want per jaar krijgen schoolbesturen ook betaald voor de energierekening van hun scholen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dat was inderdaad een beetje mijn vraag. Mijn vraag was inderdaad hoe lang de overheid dat nog gaat doen als we inderdaad allemaal nul-op-de-meterpanden betalen. Want uiteindelijk heb ik nog niets anders gezien dan dat de overheid zodra ze ergens ziet dat ze geld uitgeeft waarvan ze denkt 'hé dat is eigenlijk niet nodig', dat heel snel weer ingetrokken wordt.

De VOORZITTER: Mevrouw de wethouder.

Wethouder STEFFENS: Ik begrijp uw vraag en dat is ook min of meer de vraag die bij de PvdA vandaan kwam. Wat als het rijk die energielasten niet meer gaat betalen omdat het in de gaten heeft dat wij die energieneutrale scholen bouwen? Die vraag heb ik natuurlijk ook. Maar het is wel een beetje koffiedikkijken. De situatie lijkt niet heel waarschijnlijk dat het rijk besluit om de bekostiging van individuele energielasten van scholen terug te gaan draaien, als ik u kan zeggen dat ze misschien nog niet eens voldoende inzicht hebben in welke scholen er allemaal zijn in Nederland en zeker niet als ze niet weten welke scholen energieneutraal zijn. Dus onze verwachting is dat dat nog wel even duurt. Dat is ook de reden dat we deze middelen, in overleg met de schoolbesturen, mogelijk kunnen inzetten. We gaan dat proberen bij De Kameleon. Dat heeft u ook gelezen, 'tenminste de bijdrage die

zij leveren' staat in het stuk. Dat betekent dat er ruimte is voor een grotere bijdrage en we moeten met elkaar berekenen hoeveel groter die bijdrage van de schoolbesturen kan zijn, als we ook de energielasten kunnen berekenen.

Dit zijn twee voorbeelden en ik durf u niet te zeggen dat er niet nog meer voorbeelden of mogelijkheden zijn, maar ik vond het belangrijk genoeg om te zeggen 'kijk daar nog even naar verder', in plaats van u nu in het derde kwartaal van het jaar een IHP aan te bieden waar het helemaal niet in is meegenomen en te zeggen 'zo gaan we TCO uitvoeren'. Dus het is meer een kwestie van kansen zien en wat zorgvuldigheid.

Dan doordecentralisatie.

De VOORZITTER: Mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Voorzitter, een vraag want mevrouw de wethouder gaf net aan dat in juni het TCO-stuk dan naar ons toekomt.

Wethouder STEFFENS: Nee, dat zei ik niet.

De VOORZITTER: Graag via de voorzitter.

De heer ELZAKALAI: Voorzitter, ik wil graag wat aan de wethouder vragen. Dat het in 2020 naar ons toekomt, staat wel in het stuk. Dat is ruim, laten we dan zien wanneer dat komt. Maar kunt u mij dan wel toezeggen dat in dat stuk de TCO ook daadwerkelijk is uitgewerkt?

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ik kan u twee dingen toezeggen, dat we in juni een presentatie kunnen geven op basis van de ervaringen die we met De Kameleon hebben en dan kan ik u ook zeggen 'dat is waar we nu zijn'. Ik verwacht ook meerdere keren in 2020 met u het gesprek te willen voeren, ook over doordecentralisatie. U heeft in de stukken kunnen lezen, om daar maar even op terug te komen, het is niet rechtstreeks met elkaar verbonden maar het zijn wel twee opdrachten uit het IHP van 2017 die allebei heel belangrijk zijn. We hebben twee vormen van doordecentralisatie op het oog waarvan we denken dat die goed zijn. Het is laatst in een informatieve bijeenkomst wat verder toegelicht en ik ga u daar nu niet mee vermoeien, maar we vinden het belangrijk om bij u terug te komen omdat bij de keuze voor doordecentralisatie de bevoegdheden van de raad echt gaan veranderen. En ik denk dat het belangrijk is dat u allemaal weet wat dat zal betekenen. Want misschien zegt u dan wel 'daar hebben we geen zin in, als we nergens meer iets over te zeggen hebben'. Dus het is belangrijk dat we dat goed op een rijtje hebben en tegen u kunnen zeggen 'als we deze keuze maken, zijn dit de gevolgen, als we deze keuze maken, zijn dat de gevolgen', en dan is het aan uw raad of u vindt dat dat een verantwoorde keuze is.

Dat was doordecentralisatie. Voor TCO zei ik u al, in juni een presentatie en in de loop van het jaar verwacht ik dan meer te kunnen zeggen maar dat heeft ook te maken met de gesprekken. Iemand, ik weet even niet meer wie het was, zei 'kunnen we dat in 2020 doen?' Mijnheer Elzakalai zei het zojuist nog. Als ik u vertel dat Amersfoort er al zes jaar mee bezig is, kunt u zich voorstellen dat ondanks dat je soms de goede informatie hebt, het overleg met de schoolbesturen dat hiervoor nodig is waarbij zij ook aan de ene kant hun verantwoordelijkheid willen nemen, maar aan de andere kant ook een aantal zaken moeten loslaten en moeten inleveren, gewoon soms wat meer tijd vraagt. En ik doe het liever goed dan dat ik u iets voorleg dat binnen de kortste keren de mist in gaat.

Ik wil nog wat kleine vragen beantwoorden.

Mijnheer Vermeulen heeft iets gevraagd over de eerste stappen voor doordecentralisatie, die heb ik u net gegeven. U vroeg iets over een onroerendgoedvennootschap, ik heb werkelijk geen flauw idee,

maar misschien kunnen we dat technisch beantwoorden. U vroeg ook of energieneutrale gebouwen onderdeel zijn van de bedragen in het IHP. Het antwoord is ja, dat is wel zo. En een van u vroeg ook 'was dat ook zo voor de Rietveldschool?' en daarvan is het antwoord nee, dat was niet zo, want we hadden deze actualisatie van het IHP nog niet vastgesteld dus dat kon u toen niet op die manier worden aangeboden.

Mijnheer Spijker, u zei iets over getallen en BENG en ENG en het simpele antwoord is dat als we bijna energieneutraal bouwen, dat € 40,00 per vierkante meter goedkoper is dan dat we energieneutraal bouwen. Dat is de afweging die we met elkaar hebben gemaakt. Als we het niet zouden doen en het rijk doet wat we nu verwachten, moeten we over twee jaar alle scholen die we op BENG hebben gebouwd, weer aanpassen naar scholen op ENG en dat kost veel meer geld dan dat we het nu in een keer goed doen.

Iemand belt mij, ik zal even zeggen dat dat dat niet gaat.

De VOORZITTER: Ik denk dat het uw man is die verdrietig thuis zit.

Wethouder STEFFENS: Nee, die weet al dat hij me daar niet voor bellen moet.

De VOORZITTER: Ja, sorry, maar laat ik het dan maar verklappen, Feijenoord heeft 2-2 gespeeld en is klaar in Europa. Ze waren al klaar in de competitie, het is nu helemaal voorbij.

Wethouder STEFFENS: En gisteravond was hij met z'n vrouw heel erg blij kan ik u zeggen, want het is goed voor het Nederlands voetbal als Ajax wel wint.

Voorzitter, dan nog een paar opmerkingen. Mevrouw Maat, u vroeg waarom het zo lang heeft geduurd voordat de Hoofdvaart/De Linie klaar was. Ik wil graag met u terugkijken naar het antwoord op die vraag. Mijn eerste reactie is dat ik denk dat het vooral te maken heeft met de ambities die er waren bij de ontwikkeling van Lincolnpark als circulaire wijk en dat er steeds gewacht is met keuzes maken; waar moet die school dan? Op dit plot, op dat plot? Is het dan niet beter om de school nog meer zo te maken want dan past het beter in de wijk? En toen ik in januari hier kwam, heb ik gevraagd dit zo snel mogelijk te regelen. Dat hebben we ook moeten doen. Ik heb ook te maken met een collega, de heer Nobel, die verantwoordelijk is voor het totaal van Lincolnpark. Daar hebben we ook over moeten praten, want u kunt zich voorstellen dat het dure vierkante meters zijn. Dat is ook de reden dat u in het stuk ook terugziet dat er ook nog ontwikkelmogelijkheden zijn op de plekken waar een aantal scholen, in dit geval Hoofdvaart en De Linie, weer weggaan. En dat we vinden dat we die ook mee moeten wegen, want dat kan ook weer wat opbrengen, in het totaal van het plaatje dat we aan u voorleggen.

Mevrouw Knikker u vroeg zich af of we last hadden van sturingsschuwheid. Nee. Ik heb wel last gehad, als je het last kunt noemen, van actiesnelheid, want sinds ik hier ben gekomen heb ik Rietveldschool, De Linie, Hoofdvaart College, het IHP en het huurbeleid plus de andere voorstellen die u kunt verwachten aan de orde gehad. Ik vind het wel veel in de eerste negen maanden als wethouder Onderwijs en ik geef u mee dat dat ook kon omdat het IHP van 2017 uitstekend in elkaar zat en we daar een heel goede basis hadden om zowel op TCO als op doordecentralisatie verder te werken. En dat is een compliment aan mijn voorganger.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Voorzitter, dank u wel. Ik hoopte dat u ook antwoord zou geven op de vraag die ik u had gesteld met betrekking tot Lincolnpark, het zijn van de Wijk van de Toekomst waar dan energieleverend of in ieder geval circulair zal worden gebouwd. U gaf geen antwoord op mijn vraag dus ik ga er dan van uit dat er een circulair schoolgebouw staat, tenzij u nu wat anders aangeeft.

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Het schoolgebouw wordt energieneutraal gebouwd, dat is het antwoord op uw vraag. Ik moet u het antwoord op de complete wijk schuldig blijven omdat ik denk dat mijn collega daar ook nog geen antwoord op heeft.

De VOORZITTER: Mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Voorzitter, of ik begrijp u niet of ik ben nog niet tevreden met het antwoord. We hebben een essentiekaart gemaakt waarin staat dat Lincolnpark als wijk van de toekomst zou worden ontwikkeld met alleen maar circulaire gebiedsontwikkeling. Dus de woningen zijn circulair en ook de voorzieningen circulair. Dus als er nu een schoolgebouw en een eventueel ontmoetingscentrum en een sporthal worden gebouwd, in het verlengde van die kaders die zijn meegegeven en zijn vastgesteld door de gemeenteraad, betekent dat dat er dus ook een circulair schoolgebouw komt.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen op dit punt. Ander punt? Ik denk dat daar schriftelijk op teruggekomen wordt. Mijnheer Vermeulen, ander punt.

De heer VERMEULEN: Dat was eigenlijk mijn laatste vraag en ik hoorde u daar net tussen neus en lippen door kort antwoord op geven. Dat was niet helemaal wat ik vroeg, maar misschien beantwoordde u een andere vraag en dacht ik dat het het antwoord op mijn vraag was. Ik stel hem nog een keer.

De gronden en gebouwen die vrijvallen. Op mijn schriftelijke vraag heeft u al geantwoord dat die vallen naar de algemene middelen.

Wethouder STEFFENS: Ik begrijp uw vraag en hij staat ook hier op mijn lijstje. Dat is de financiële hygiëne die wij met elkaar hebben. U vraagt of ik vind dat die eigenlijk bij de onderwijsbudgetten moeten zitten. Dat hoeft u mij eigenlijk niet te vragen, u weet het antwoord al, het is vooral van belang of uw collega's dat met u vinden want als dat zo is, moet u de regels veranderen.

De heer VERMEULEN: Dat is helder, het gaat dus volgens de...

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, mevrouw Steffens, ik zit hier niet voor jandoedel, wilt u via mij communiceren? Ik dank u vriendelijk.

De heer VERMEULEN: Sorry voorzitter, dat ik dacht dat u daar voor jandoedel zat, of dat ik de suggestie heb gewekt dat dat zo was. Dat was zeker niet zo. Mag ik alstublieft het woord?

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ik snap heel goed wat u zegt en ik kan me haast niet voorstellen dat de raad het daarmee oneens zal zijn want we schrijven inderdaad af en vervolgens maken we boekwinsten en die boeken we ergens anders. Dan denken wij dat we heel veel geld aan onderwijs uitgeven terwijl daar nog best significante bedragen overblijven.

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ik heb gezegd 'dat gaat via de afspraken die we hebben en uw collega's moeten daar iets van vinden als u dat wilt veranderen'.

Er zijn ook best veel mooie woorden gezegd. Dat wil ik niet voorbij laten gaan. Mevrouw Ballieux heeft het een en ander gezegd over hoe u kijkt naar wat we u hebben voorgelegd en dat dat past in de

manier waarop ook GroenLinks het graag ziet. Daar ben ik natuurlijk heel blij mee. Die nieuwe wegen waar u het over had, proberen we in te slaan en dan maar liever iets langer, iets zorgvuldiger zodat we met iets naar u toe kunnen komen waarvan u ook kunt zeggen 'en dit is ook hoe wij het willen'.

De VOORZITTER: U heeft nog een minuutje, mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter, ook mevrouw Booij moet nog iets toevoegen. Ik wil graag antwoord geven op mijnheer Hagemeijer. U suggereerde dat er allerlei informatie niet in het voorstel van De Kameleon staat, maar het staat er echt wel in. Het is namelijk zo dat eerst een van de twee schoolgebouwen waarvan de scholen ook gefuseerd zijn, opgeknapt moest worden en nu moet het niet alleen gerenoveerd, maar ook uitgebreid worden. Dat staat duidelijk in het stuk dus dat is de reden dat er over andere bedragen wordt gesproken. De voormalige bedragen staan erbij dus dat kunt u daar ook in terugvinden.
Even kijken of ik iets vergeten ben voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer Hagemeijer, u heeft een interruptie.

De heer HAGEMEIJER: Was dat dan twee jaar geleden niet ook al bekend? Of is in twee jaar tijd de situatie zo verergerd dat we dan denken 'we gaan nu nieuw bouwen en laat die renovatie maar zitten'? Ik vind het nogal een verschil, € 770.000,00 of € 5,2 miljoen.

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Twee jaar geleden had het schoolbestuur nog niet besloten om de scholen te laten fuseren. Twee jaar geleden...

De heer HAGEMEIJER: Nou... Volgens mij was dat toen ook al bekend.

Wethouder STEFFENS: Dat is dus niet zo. We hebben toen gerekend met een school die gerenoveerd moest worden en de andere school zat in het andere gebouw, en nu is het zo met de informatie van vandaag dat er een fusie heeft plaatsgevonden en dat het schoolbestuur dus aangeeft 'een gebouw hebben we niet meer nodig en in het andere is iets meer ruimte nodig'. Ik kan u echt aanraden om het toch nog even na te kijken. Als u daarna nog vragen heeft, kunt u die altijd stellen maar dit is het antwoord voor vandaag.

De heer HAGEMEIJER: Dat ga ik zeker doen.

De VOORZITTER: Dank u wel, via de voorzitter! Mevrouw Steffens, gaat u afronden?

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, mevrouw Hussain had het ook nog over 'anticipeert u nu op die twee risico's die er zitten bij het hoger worden van de bouwkosten?' Ja, dat doen we en dat doen we enerzijds door snel aan te besteden. Dat was ook een van uw adviezen. Het ander is gewoon te zorgen dat je snel iemand vindt die dat echt goed kan uitvoeren. We hebben ook een voorstel gedaan design, build & maintain en dat betekent dat ook het beheer mogelijk bij zo'n partij terecht kan komen. We hopen dat dat ook nog een positieve invloed zal hebben op de kosten.
Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Steffens. O, een interruptie van mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Voorzitter, dank u wel. Ik wil mevrouw de wethouder dezelfde vraag stellen die ik ook aan mevrouw Ballieux stelde met betrekking tot die verhuurbaarheid want kunt u mij uitleggen waarom wij als gemeenteraad in het kader van die Wet markt en overheid de moeilijke stap moeten nemen om af te wijken van die wet in het kader van het grote algemene belang? En kunt u mij dan duiden wat het grote algemene belang is waarom we die moeilijke stap moeten zetten zodat kinderopvang of in ieder geval een commerciële organisatie bij een schoolgebouw kan intrekken?

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ja, dat kan ik en dat is niet een groot belang, zoals u dat zegt, maar een maatschappelijk belang om te kiezen voor optimale ontwikkelingskansen voor kinderen. U heeft zojuist ook van het schoolbestuur gehoord dat daar argumenten voor zijn. Ik deel dat het hebben van een goede pedagogische visie die je samen hebt met doorlopende leerlijnen, het zorgen dat er niet allemaal kinderen met busjes 's ochtends, 's middags en aan het eind van de dag heen en weer worden gereden, een maatschappelijk voordeel is. Dat vind ik, met daarnaast de tien punten die u heeft kunnen zien op basis waarvan we die strakke afspraak dan maken. Dat is de reden waarom ik u dit voorleg.

De VOORZITTER: Mijnheer Elzakalai nog op dit punt.

De heer ELZAKALAI: Los van wat mijn fractie vindt van valse concurrentie ten opzichte van de commerciële aanbieders, dat laat ik even terzijde, als u dat zo stellig vindt, als u echt zegt 'die doorlopende leerlijnen zijn ongelooflijk belangrijk', moet u eigenlijk ook de volgende stap zetten en zeggen 'dat betekent dat we alle pedagogische en opvoedkundige trajecten rond de schoolgebouwen moeten realiseren'. Eigenlijk zegt u 'met hoe het nu is gerealiseerd zijn we het niet eens', of sterker nog, 'dat is ongelooflijk slecht en de nieuwe manier is goed', dus het kan niet van tweeën een zijn. Je moet hem of kuit kiezen in dit geval.

De VOORZITTER: Mevrouw Steffens, wat kiest u?

Wethouder STEFFENS: Het is wel van tweeën een. En van tweeën een is dat wat ik u net heb gezegd, wat u prachtig heeft herhaald, de keuze is die wij maken. Dat wil niet zeggen dat we erover gaan. We kunnen niet zeggen 'nu gaat u het voortaan allemaal zo doen', en dat weet u want dat is een keuze die wij niet kunnen maken, die maken schoolbesturen. En als schoolbesturen dat doen, uitgaande van het welbevinden en welzijn en dergelijke, wat we net hebben gezegd, de optimale ontwikkelingskansen van kinderen, gaan we daarin mee en vandaar dat u dit voorstel heeft gekregen.

De VOORZITTER: Dank u.

De heer ELZAKALAI: Dan nog een nabrand, voorzitter. Nu ben ik hem alleen kwijt, dat is dan weer vervelend.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Elzakalai. Dan geef ik nu graag het woord aan wethouder mevrouw Booij.

Wethouder BOOIJ: Dank u wel voorzitter, ik zal het kort houden want ik heb voor mijnheer Elzakalai ook een antwoord, dat ging over de sporthal, of de sportzaal. U vroeg 'is het niet normaal dat u aan ons voorlegt hoe het gaat met de exploitatie en dat soort dingen?' Ik kan u melden dat we daar zeker mee terugkomen en met een programma van eisen komen om met de raad te bespreken. We hebben daar even mee gewacht omdat we aan het onderzoeken zijn of er een combinatie te maken is met dat

ontmoetingscentrum. Dus dan willen we u geen twee keer een exploitatieverzoek voorleggen. Maar voor de exploitatie van de sporthal wordt in ieder geval ook voor de nadere uitwerking een krediet aangevraagd en dat leggen we aan u voor en daar kunt u met ons in gesprek over het programma van eisen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Knikker heeft u een vraag aan de wethouder?

Mevrouw KNIKKER: Ik was door mijn spreektijd heen dus ik kon het niet meer in mijn eerste termijn doen. Ik heb inderdaad ook even een vraag over de sporthal en het gebruik daarvan. Ik begrijp van De Linie dat er wel wat zorgen zijn over het delen van de sporthal vanwege het feit dat het om kwetsbare leerlingen gaat en dat zij eigenlijk aangeven 'wij hebben gedurende die hele dag die zaal wel nodig vanwege weerbaarheidstrainingen en reguliere gymlessen'. Zijn dat soort zorgpunten ook meegenomen in de overwegingen om geen aparte gymzalen te faciliteren maar over te gaan tot het bouwen van een grote sporthal die dus ook een wijkbrede functie moet hebben?

De VOORZITTER: Mevrouw de wethouder.

Wethouder BOOIJ: Dank u wel voorzitter. Hoe we daarmee omgaan hoort u van ons in het plan van eisen. Daar wordt wel degelijk rekening mee gehouden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Booij, u mag weer terug, goed voor uw conditie. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ik weet eigenlijk niet of wethouder Nobel nog iets gaat zeggen want ik had nog twee vragen. De eerste ging over de risico's en de ander ging over gebiedsgericht werken in relatie tot nieuwbouw van scholen. In feite gaan we dat in Lincolnpark ook al doen. Daar komt een ontmoetingscentrum in een sporthal. Dat vind ik prima, functies met functies, werk met werk, uitstekend. Laten we goed pragmatisch kijken. Maar ik had daar nog een reactie op verwacht van het college, van wie dan ook. En de andere vraag ging over de risico's, of we die echt netjes op een rijtje kunnen krijgen in een apart stuk.

De VOORZITTER: Mevrouw de wethouder.

Wethouder BOOIJ: Mevrouw Ballieux, niet om vervelend te doen, maar wat wilt u nu precies weten over dat we een combinatie van functies maken in verhouding tot gebiedsgericht werken?

De VOORZITTER: Als ik me daar even mee mag bemoeien, volgens mij gaan we onderzoeken of dat mogelijk is. Juist, en daar is niets toegezegd, dat wordt alleen onderzocht. Tot zover, mevrouw Ballieux. Wilt u nog reageren wethouder? Volgens mij niet. Dan zie ik dat het college heeft geantwoord en we hebben nog twintig minuten de tijd dus we kunnen lekker met elkaar in debat. Ik wil adviseren niet meer met de wethouders te communiceren, maar met elkaar en mochten er dingen onduidelijk zijn, dan kunt u altijd nog schriftelijke vragen stellen. Mijnheer Vermeulen, u opent het bal, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Dank u wel voorzitter, ik wil wat ik net met de wethouder besprak, voorleggen aan de rest van de raad. Dat is: op het moment dat we afschrijven op onderwijsgebouwen, en die onderwijsgebouwen vallen aan het eind van hun levensduur vrij en we verkopen die gebouwen vervolgens voor een hogere prijs dan de boekwaarde, moet die winst, dat extra geld, ten gunste komen van het budget dat we voor onderwijs hebben zodat voor ons altijd duidelijk is hoeveel kosten we daadwerkelijk uitgaven aan onderwijshuisvesting.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Nu is er wel echt een tegenstelling, voorzitter. We hebben een hele toestand gehad met kredieten die eigenlijk niet via de raad liepen, maar vrij vielen van het ene en bij het andere gebruikt werden. We hebben in een vorige periode daarom het hele financiële beleid op de schop genomen en een van de dingen die we hebben afgesproken, is dat dingen terugvallen in de algemene reserve zodat we als raad dat weer in zicht krijgen en we een ordentelijk kredietverzoek krijgen waarop we kunnen reageren, zodat we als raad echt zicht houden op wat er gebeurt. Dan kun je als raad zeggen 'we vinden het heel belangrijk dat dat geld alsnog naar het onderwijs gaat'. Daar kunnen we dan bij volle bewustzijn voor kiezen, maar wel in het zicht van de raad.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Laat ik mijn stelling dan iets anders stellen, ik bedoel niet dat het terug moet naar onderwijshuisvesting, maar het moet duidelijk zijn dat als je... Laat ik een heel simpel voorbeeld nemen. Een bedrijf koopt een bestelautootje en dat kost € 10.000,00 en schrijft dat in vijf jaar af. Dus aan het eind van de rit is het autootje € 0,00 waard. De jaarlijkse lasten zijn € 2.000,00 geweest. Dan wordt het autootje verkocht en het brengt nog € 5.000,00 op. Dat betekent dus dat eigenlijk de kosten van mobiliteit van het bedrijf dat het autootje heeft gekocht geen € 2.000,00 per jaar zijn geweest, maar € 1.000,00. Als je weet dat iets € 1.000,00 per jaar is, zou je misschien andere beslissingen nemen of anders naar de kosten kijken dan wanneer het het dubbele kost. Wat ik eigenlijk zeg, is: we hebben een onderwijsgebouw we schrijven dat af naar nul maar dan is het gebouw nog heel veel geld waard. Dat wordt verkocht voor een aanzienlijk bedrag, maar dat heeft al die jaren een scheef beeld gegeven van wat we uitgeven aan onderwijs. Dus bent u het met me eens dat we dat wel zo helder moeten trekken dat we weten wat we uitgeven aan onderwijs? Als we alles wat we afschrijven en wat meer waard is dan waar we het naar afgeschreven hebben, in de pot algemene middelen storten, weten we nooit precies wat we aan een bepaalde post opgemaakt hebben.

De VOORZITTER: Duidelijk. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Het antwoord is heel kort, volgens mij mag het niet zoals u het voorstelt.

De VOORZITTER: Volgens mij zit u beiden in de Auditcommissie dus misschien kunt u het daar een keer gaan uitvechten met z'n tweeën, dat lijkt me ook wel leuk. Mijnheer Vermeulen nog een keer.

De heer VERMEULEN: Ik hoor net van de wethouder dat we als raad iets besloten hebben dus wij als raad kunnen ook besluiten dat het anders gaat en dat we dan daardoor gewoon veel beter overzicht hebben van het geld dat we uitgeven.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Voorzitter, ik begrijp van mijnheer Vermeulen dat hij toe wil naar een situatie waarin we bijvoorbeeld nu al weten, want daar gaat het dan eigenlijk om, wat een schoolgebouw als restwaarde heeft over veertig jaar. Dat weten we niet. Dat is echt onmogelijk. Vandaar dat het op nul wordt gezet. Volgens mij is dat de verklaring en dat is de reden waarom we op deze manier rekenen en dat is niet perfect, maar dan hebben ze in 2060 een meevaller, fijn toch?

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen nog ten slotte en dan mevrouw Maat.

De heer VERMEULEN: Als we een schoolgebouwtje hadden in onze gemeente was dat niet zo'n probleem maar het zijn er heel veel. Dus dit speelt door de jaren heen bij heel veel zaken en nogmaals, als raad is het besloten, dus als raad kun je ook besluiten dat het anders gaat.

De VOORZITTER: Mevrouw Maat.

Mevrouw MAAT: Ook nog een reactie op mijnheer Vermeulen. Als we dan een tekort hebben, moeten we dus voor onderwijs bijleggen en als we dan een overschot hebben, raken we het weer kwijt dus dat lijkt me niet zo handig.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik moet mijn excuus aanbieden dat ik een onderonsje had met de wethouder en de vraag maar half heb gehoord, dus vergeef me en stel hem alstublieft nog een keer.

Mevrouw MAAT: Als we dan een tekort hebben, moeten we dus bijleggen voor onderwijs, als het allemaal in dat potje zou komen, en als er dan overschot is, raken we dat kwijt en ik denk dat dat de reden is waarom het in de algemene middelen komt.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik denk dat de reden dat het in de algemene middelen komt, zoals mevrouw Ballieux net al heeft aangegeven, is dat het voor de raad heel makkelijk is als alles wat er binnenkomt in een potje komt. En dan weten we wat er uitgegeven wordt. Het is heel goed dat dat zo gaat, maar je moet ook weten wat iets echt heeft gekost. Dus op de een of andere manier moet dan duidelijk gecommuniceerd worden – en dat kan ook op papier, het geld hoeft niet eens daadwerkelijk op de post onderwijs te staan – want je moet gewoon weten wat aan het eind van de rit het onderwijs daadwerkelijk heeft gekost.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vermeulen. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. U zegt 'laten we reflecteren op het activabeleid' en dat lijkt me een heel goed idee. Maar we hebben dit gesprek net gehad, we hebben het activabeleid net vastgesteld en we hebben daar ook de voorbeelden gehad over kunstgrasvelden. Het blijft een beetje nattevingerwerk, vergeef me de uitdrukking, we doen met ons allen ons uiterste best, zeker de ambtenaren, om gewoon een goede levensduur in te schatten maar ja, perfect bestaat niet, helaas, dus ja...

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi op dit punt.

De heer EL IDRISSE: Ik geloof dat we boekhoudtechnisch wel weten wat een school na zoveel jaar oplevert. Je had het over die bestelauto en de opbrengst. Volgens mij komt dat onder het bijzonder resultaat, boekhoudtechnisch. Dus we zien ergens wel wat het oplevert aan het eind van de rit. Dat het wegvloeit naar de algemene middelen is wel weer een ander verhaal.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik herinner me een vraag van mevrouw Van Straten die zij in de Auditcommissie stelde en het was ons eigenlijk ontgaan dat er opeens € 33 miljoen extra stond op de kosten van onderwijs en om zulke vragen niet te hoeven stellen...

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, het is niet de bedoeling dat u vertelt wat de Auditcommissie bespreekt.

De heer VERMEULEN: Het stond in de voorjaarsrapportage, daar komt het uit. Dus volgens mij is het zo openbaar als maar kan of heb ik nu iets heel stouts gedaan? Ik dacht dat dat iets was wat niet in de Auditcommissie besproken was maar waar we het gewoon met elkaar over hadden. Maar vergeef me de slip of the tongue. Dan ga ik ook mijn punt niet maken.

De VOORZITTER: Dank u wel, ik kijk of er verder nog behoefte is aan een debat. Ja zeker, mijnheer Elzakalai van de VVD.

De heer ELZAKALAI: Ja voorzitter, tot op heden ben ik volgens mij de enige, met mijnheer Vermeulen, die een afwijkend standpunt heeft met betrekking tot die verhuurbaarheid. Ik wil mijn mederaadsleden vragen wat de overeenkomst is tussen een dansschool, een muziekschool, een speeltuinvereniging en een theatervereniging. Die passen allemaal onder de vastgestelde kaders van dat beleid dat we dan eventueel zouden moeten vaststellen. Daarbij wil ik aangeven dat we als gemeenteraad al heel vaak de discussie hebben gevoerd, mevrouw Ballieux, over wat we nu als kernportefeuille hebben en wat we niet als kernportefeuille hebben. En het is echt waar, mevrouw Ballieux, de algemene tendens is hier, zeker met discussie rond maatschappelijk vastgoed, dat we het maatschappelijk vastgoed dat niet tot de kernportefeuille behoort, verkopen dan wel afstoten. En wat gaan we met dit beleid doen? Dan gaan we weer nieuw commercieel vastgoed toevoegen aan onze eigen vastgoedportefeuille. Dat is de omgekeerde wereld. Daarbij dient het geen ander doel; er zijn momenteel al kinderdagverblijven, kinderpsychologen en logopedisten en iedereen die meehelpt om onze kinderen een gezonde jeugd te geven en het gaat al hartstikke goed. Ik zie geen enkele reden om daarvan af te wijken, zeker niet als we als gemeente daar de portemonnee voor moeten trekken. Dus ik wil mijn collega-raadsleden toch vragen om eens goed na te denken waar je dan mee instemt en of u wel consistent bent met wat u voorheen heeft gezegd.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. We zitten als fractie echt met smart te wachten op de inventarisatie van het maatschappelijk vastgoed zodat we daar integraal naar kunnen kijken want ik ben het helemaal met u eens, we weten niet eens wat we precies allemaal hebben. Ik denk dat het goed is om kaders te stellen; wat doen we wel en wat doen we niet? Een van de dingen die we in elk geval wel hebben gezegd, is dat we gebiedsgericht werken, dat we de sociale cohesie in de kernen willen steunen. En wat ons betreft, horen die scholen daar ook bij. Zo'n school is gewoon een heel belangrijk punt in de wijk. Daar komt ook mijn vraag vandaan. Als je nou toch zo'n school ontwikkelt en er is nog een andere vraag die er ligt, kijk dan of je het kunt combineren want dan ben wellicht goedkoper uit. In het maatschappelijk vastgoed zitten wellicht ook dingen die we kunnen verkopen. Volgens mij zitten we niet eens zo ver uit elkaar. Ik denk dat we gewoon heel goed moeten kijken wat we willen bereiken met elkaar.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen op dit punt.

De heer VERMEULEN: Ik denk dat u heel ver uit elkaar zit. Wat wordt ingebracht door mijnheer Elzakalai is gewoon 'we gaan iets commercieels inbrengen bij een schoolgebouw', dat staat separaat van het schoolgebouw en dat wordt ook duidelijk gesteld, dat heeft een aparte directie. We gaan daar iets doen dat niet tot onze kerntaken behoort. Omdat het niet op prijs wordt gesteld dat er busjes voor

de school staan om kinderen op te halen. Dat zou dan, zo heb ik net begrepen, ontzettend schadelijk zijn voor onze kinderen.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel. Ik vind het altijd zo mooi dat u dingen zo framet zoals ik ze in ieder geval niet hoor. Maar een klein voorbeeld dat het allemaal echt wat genuanceerder ligt. Er zijn kinderen die gewoon voorschoolse educatie moeten krijgen. En dat wordt aangeboden door de kinderopvang, dan is het toch volkomen logisch dat je dat doet bij die school? En dat je dan wellicht de ruimte na schooltijd gebruikt voor de kinderopvang, vind ik niet een heel vreemde gedachte. Sterker nog, ik vind hem volkomen logisch, bent u dat met mij eens, mijnheer Vermeulen?

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen. Daar is het misgegaan met mij, voorschoolse educatie hoor ik net.

De heer VERMEULEN: Daar geef ik dan heel kort antwoord op want het gaat er niet om dat het in het schoolgebouw gebeurt. Nee, het gaat erom dat het in een separaat schoolgebouw gegeven moet worden wat geïntegreerd wordt in een bestaand schoolgebouw, maar waarvan het juridisch eigendom volledig gescheiden ligt.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Volgens mij is wat u nu noemt precies een van de dilemma's die in het IHP en het andere stuk stond over de verhuur. Volgens mij zijn we er nog niet helemaal uit. En natuurlijk moet je uitkijken dat je niet wordt beticht van staatssteun. Dat zou ik heel naar vinden, ook voor de initiatiefnemers en voor de kinderen waar het uiteindelijk om gaat, dus natuurlijk moeten we daar zorgvuldig naar kijken. Maar wij denken altijd 'welke maatschappelijke waarde wil je bereiken?' Voor ons is dat op een plek een heleboel dingen tegelijk kunnen doen voor kinderen in een veilige omgeving, ouders die hun kleintjes en de iets grotere naar een school kunnen brengen, top. Dat lijkt ons een fantastisch idee.

De VOORZITTER: Nou, mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Voorzitter, ik blijf het wel bijzonder vinden dat we het ene moment zeggen dat we al het maatschappelijk vastgoed willen afstoten en we verkopen alles wat niet tot de kernportefeuille behoort en nu een niet-bestaand probleem gaan oplossen en extra investeren en extra commercieel vastgoed aantrekken. Mevrouw Ballieux vindt het allemaal prima, dat extra commerciële vastgoed, allemaal leuk en wel. U zegt dat u er weloverwogen over gaat beslissen maar u gaat er straks wel over stemmen. Het is niet iets dat we op de lange baan kunnen schuiven. Nu gaan we de bevoegdheden aan het college geven om schoolgebouwen te ontwikkelen met commerciële ruimten erbij die zoals ik net aangaf, ook een speeltuinvereniging kan huisvesten, of alles wat maar aan die twaalf of dertien criteria voldoet. Dat zijn er best veel. Ik vind dat we de waterscheiding helder moeten houden; kernportefeuille, wat ons gemeentelijk beleid uitvoert, dat doen we in onze gebouwen ofwel ons vastgoed. Alles wat er niet toe behoort, niet. Dat is zo simpel als wat. Elke keer als we het weer gaan vermengen met verschillende zaken, zoals we nu ook doen, wordt het voor ons, en zeker voor onze nakomelingen, zagezegd, de mensen die zo meteen in deze gemeenteraad zitten over een jaar of wat, alleen maar lastiger en ingewikkelder. Laten we helder en duidelijk zijn en laten we hier goed over beslissen wat we hiermee doen en of dat nu werkelijk wel zo wenselijk is.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, dan mevrouw Knikker en tenslotte mijnheer Vermeulen.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel. Ik vind het jammer dat de VVD de kansen niet lijkt te zien. Dat betreurt ik echt ten zeerste. Naar het verleden kijken heeft niet zoveel zin. Dit soort vragen leeft in de samenleving en staat helder uiteengezet in het stuk. Daar probeert het college een antwoord op te geven en ter geruststelling, uiteindelijk zullen we voor elke nieuwe grote investering gewoon een kredietaanvraag krijgen waarbij ook de businesscase zal zitten over de verhuur of hoe we dat dan ook gaan doen. Dus ik heb er alle vertrouwen in dat dat op een ordentelijke manier zal verlopen en dat we daar prachtige maatschappelijke meerwaarde gaan creëren in deze gemeente voor onze kinderen en onze jongeren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Knikker, houdt u het kort.

Mevrouw KNIKKER: Dank u voorzitter. Ik geloof dat mijn collega wat meer beren op de weg ziet dan wij zien want het stuk is namelijk heel helder. Er zijn tien heel heldere criteria opgesteld en als gemeente hebben we gezegd 'we gaan pas praten en overwegen als er een overeenkomst is tussen schoolbesturen en een andere partij'. Dat moet ook een langdurige exploitatie zijn. En volgens mij hebben we in het vorige debat over IKC en Community Schools ook al gezegd, als er een wens is vanuit schoolbesturen om dit soort initiatieven samen te brengen, kun je als gemeente meedenken en faciliteren. Volgens mij hebben we nu juist met deze nota en het heldere beleidsvoorstel de kaders waarbinnen dit allemaal kan. Dus wat mij betreft, begrijp ik niet helemaal waar deze zorgen vandaan komen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Vermeulen en tenslotte mijnheer Elzakalai

De heer VERMEULEN: Ik val mijnheer Elzakalai bij, met het faciliteren van kinderdagverblijven in scholen gaan we inderdaad een niet-bestaand probleem oplossen. Dit is een markt die al heel lang vrij is, waar allemaal partijen op ingesprongen zijn die dat naar volle tevredenheid doen. Daarom brengen ouders hun kinderen daar. Ik vind niet dat we als gemeente moeten concurreren met de commerciële partijen door ze te huisvesten en ze dan ook nog eens een keer voor te schrijven hoe ze hun werk moeten doen. Ik ben afgelopen week ter voorbereiding van dit stuk, omdat De Kameleon een experiment is, de kinderdagverblijven af geweest in Zwanenburg en Halfweg met de vraag of zij benaderd zijn of ze daarin konden of wilden participeren. Dat is niet gebeurd en dat is al een van de dingen waar ik zie dat dit helemaal fout gaat.

De VOORZITTER: Mijnheer Elzakalai.

De heer ELZAKALAI: Ja, voorzitter, mevrouw Ballieux zegt 'we zien kansen'. Als VVD proberen we heel netjes en zorgzaam met onze gemeenschapsmiddelen om te gaan. Het is niet dat wij geen kansen zien. Ik snap dat GroenLinks zoveel mogelijk gemeenschapsgeld wil inzetten om maatschappelijke doelen te bereiken. We zeggen 'we willen op een heel goede, heldere en duidelijke manier beleid maken'. We hebben een helder beleid, we hebben een duidelijk beleid. Laten we dat nu niet vertroebelen met de argumenten die mijnheer Vermeulen ook aangaf.

En tegen mevrouw Knikker zou ik eigenlijk hetzelfde willen zeggen. We snappen niet dat we commerciële activiteiten toestaan, voor iets wat reeds wordt ingevuld, om een niet-bestaand probleem op te lossen. Die heldere kaders zijn er, maar met die kaders in de hand kun je net zo goed een speeltuinvereniging, een cultuureducatiecentrum, of een zwemschool bij wijze van spreken daar plaatsen. Dat past allemaal binnen diezelfde kaders en dat lijkt me geen wenselijke ontwikkeling.

De VOORZITTER: Ten slotte mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. GroenLinks is er ook zeer voor dat we spaarzaam zijn met onze gemeenschapsmiddelen en daar gaat ook precies dit stuk over; hoe gaan we dit financieren, hoe gaan we dit afhechten? Dat is nu – je kunt het een wicked problem noemen – de vraag 'hoe ga je ermee om als je iets wilt samenbrengen, als je meerwaarde wilt creëren door meer partijen bij elkaar te brengen?' De financiering wordt dan lastig. Hoe ga je dat met elkaar oplossen? Ik begrijp dat inmiddels vanuit het ministerie belangstelling is voor de manier waarop we dat hier oplossen en ik ben hartstikke blij dat we als gemeente eens een keer met dit onderwerp in the picture zijn en koploper zijn. Ik ben daar trots op, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Maat, nog een nieuw onderwerp of een reactie op mevrouw Ballieux? Anders ga ik echt afconcluderen. Nee, dat kan niet meer, ik heb er geen kracht meer voor, het is mooi geweest. Jongens, het is bijna 22.00 uur. We hebben genoeg met elkaar gesproken. Ik eindig dit sessiedebat.